

Eindrapportage
**Proeftuin
Syndru**

Eindrapportage
**Proeftuin
Syndru**

Management Samenvatting

Nederland is op het wereldtoneel van de productie en handel in synthetische drugs (syndru) al geruime tijd een hoofdrolspeler. De criminaliteit rond dit fenomeen valt zonder uitzondering onder de noemer ondermijnende criminaliteit: er is sprake van grote illegale verrijking met witwassen van onrechtmatig verkregen vermogen. Dit gaat gepaard met omkoping, chantage en bedreiging van private en publieke (rechts-) personen en leidt zelfs tot aanslagen op gebouwen en betaalde liquidaties van personen.

Door de grootschalige productie ontstaat gevaar voor omwonenden in woon-, werk- en recreatieomgeving en er zijn dumpingen van chemisch drugsafval, leidend tot een enorme belasting van het milieu en hoge saneringskosten voor de maatschappij.

In de proeftuin Syndru is onderzocht of het structureel intelligencegestuurd verzamelen, combineren en analyseren van data uit forensisch sporenonderzoek leidt tot bruikbare intelligence voor syndru onderzoeken en of deze data een bijdrage kunnen leveren aan het blootleggen van criminele samenwerkingsverbanden. Data gedreven opsporing! Dit om hiermee vast te stellen in hoeverre forensische informatie een waardevolle toevoeging is aan het huidige intelligence-beeld van syndru. Hiervoor is een samenwerking opgezet met de ketenpartijen politie, Openbaar Ministerie (OM), het Nederlands Forensisch Instituut (NFI) en Eurofins The Maastricht Forensic Institute (TMFI). Binnen de politie vond, anders dan gebruikelijk, intensieve samenwerking en kennisuitwisseling plaats tussen tactische opsporing, intelligenceorganisatie en specialistische opsporing.

In de huidige situatie is het landelijke beeld dat in slechts de helft van de gevallen forensische opsporing (FO) ter plaatse is geweest voor sporenonderzoek. In de andere helft van de onderzoeken wordt dus helemaal geen forensisch onderzoek uitgevoerd. Maar ook wanneer de FO wel ter plaatse is geweest leidde dit niet automatisch tot vervolgonderzoek. Dit heeft te maken met keuzes en prioriteiten die worden gesteld. In slechts de helft van de zaken werd DNA-onderzoek uitgevoerd, in een derde van de zaken vond dactyloscopisch onderzoek plaats. Daarnaast bleven er in 2019 en 2020 bijna 3.500 sporendragers (DNA, Dacty, Chemische en overige) afkomstig van syndru-zaken op de plank liggen.

In de proeftuin opzet is in de eenheid Oost-Nederland gedurende een periode van twee jaar (september 2021 – augustus 2023) FO bij alle inzetten ter plaatse geweest, is informatie gestuurd sporenonderzoek gedaan en lag er in principe geen limiet op het aantal in te sturen sporen. In samenwerking met de Landelijke Eenheid zijn op basis van hypothesen en scenario's de sporen veiliggesteld. Het DNA-onderzoek heeft plaatsgehad bij Eurofins TMFI waarbij de eerste 10 inzetten via het reguliere proces zijn gegaan en de laatste 8 inzetten via de Snelle DNA-straat; er is door TMFI binnen 5 werkdagen gerapporteerd met een deskundigenrapport. Voor dit DNA-onderzoek was apart budget beschikbaar gesteld.

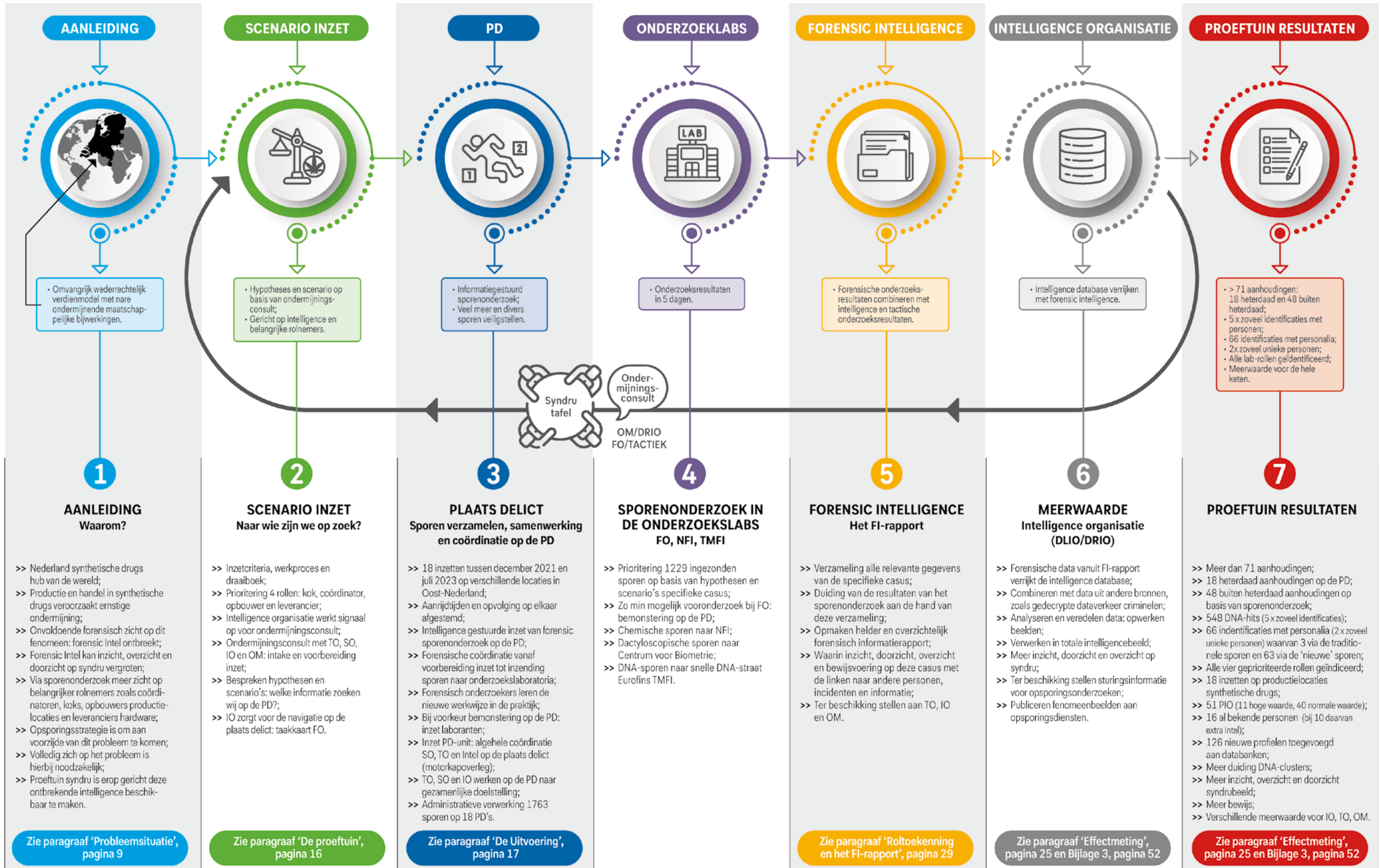
De 18 proeftuin inzetten leveren in absolute zin meer bruikbare sporen, opnames in forensische databanken en identificaties op dan bij het traditionele sporenonderzoek (referentiezaken). De taakkaart FO bleek hierbij een bruikbaar tool voor de forensisch onderzoekers ter plaatse. De identificaties met personen en de duiding van onbekende personen waren van toegevoegde waarde op het syndrubeeld van Oost-Nederland. Ook de roltoekenning en het bijbehorende FI-rapport waren van meerwaarde voor zowel Dienst Regionale Intelligence Organisatie (DRIO), Tactiek als OM. Hoewel de rol van kok het meeste werd toegekend in de proeftuinzaken konden ook de interessante rollen van coördinator, opbouwer en leverancier van hardware worden toegekend. De verkregen informatie uit het sporenonderzoek leverde in combinatie met bestaande Intel en veredeling daarvan, ook zicht op de laag personen die zich tussen de uitvoerders en de bovenlaag bevindt, met zelfs enkele haakjes richting die bovenlaag. De proeftuinwerkwijze leidt, zoals bij de start was verondersteld, tot meer inzicht, overzicht en doorzicht in de criminele samenwerkingsverbanden die zich bezighouden met synthetische drugsproductie. Verder heeft de proeftuinwerkwijze kennis opgeleverd over de categorieën sporen en ruimtes binnen syndru PD's (plaats delict) die kunnen leiden tot bepaalde rollen. Met deze kennis kunnen in de toekomst slimme keuzes worden gemaakt in het forensisch onderzoek. Tot slot heeft de proeftuin gezorgd voor een versterkte operationele samenwerking. De deelnemende partijen wisten elkaar meer, sneller en effectiever te vinden dan voor de proeftuin.

Hiermede bewijst deze proeftuin, die onderdeel uitmaakt van de acht proeftuinen binnen het programma Intensivering en Herpositionering Forensische Opsporing, absoluut haar meerwaarde. Het doel van de proeftuinen is dat deze binnen FO moet leiden tot meer inzicht, betere resultaten en keten breed effectiever samenwerken. Sporen moeten sneller, met meer duiding en in grotere volume beschikbaar komen zodat forensic intelligence helpt om richting te geven aan het opsporingsproces. In deze proeftuin is gebleken dat het daadwerkelijk samenbrengen en duiden van intelligence vanuit tactiek, intelligenceorganisatie en specialistische opsporing (die gebruik maakt van externe onderzoekslabs en databanken) leidt tot meer inzicht, overzicht en doorzicht.

Het combineren van de proeftuinwerkwijze, in combinatie met de andere proeftuinen, zal ervoor gaan zorgen dat FO steeds meer spelbepalend wordt én wezenlijke bijdragen zal leveren aan de opsporing. En dat steeds meer 'aan de voorkant'. Deze proeftuin verdient daarom een borging binnen de operaties, de uitkomsten zijn te veel belovend om daarvan alleen een eindrapportage te hebben in de boekenkast of de onderste la van het bureau.

In de infographic op de pagina hiernaast, is de proeftuin samengevat; onderaan de kolommen staan de verwijzingen naar de paragrafen waar meer in detail wordt ingegaan op de diverse onderwerpen.

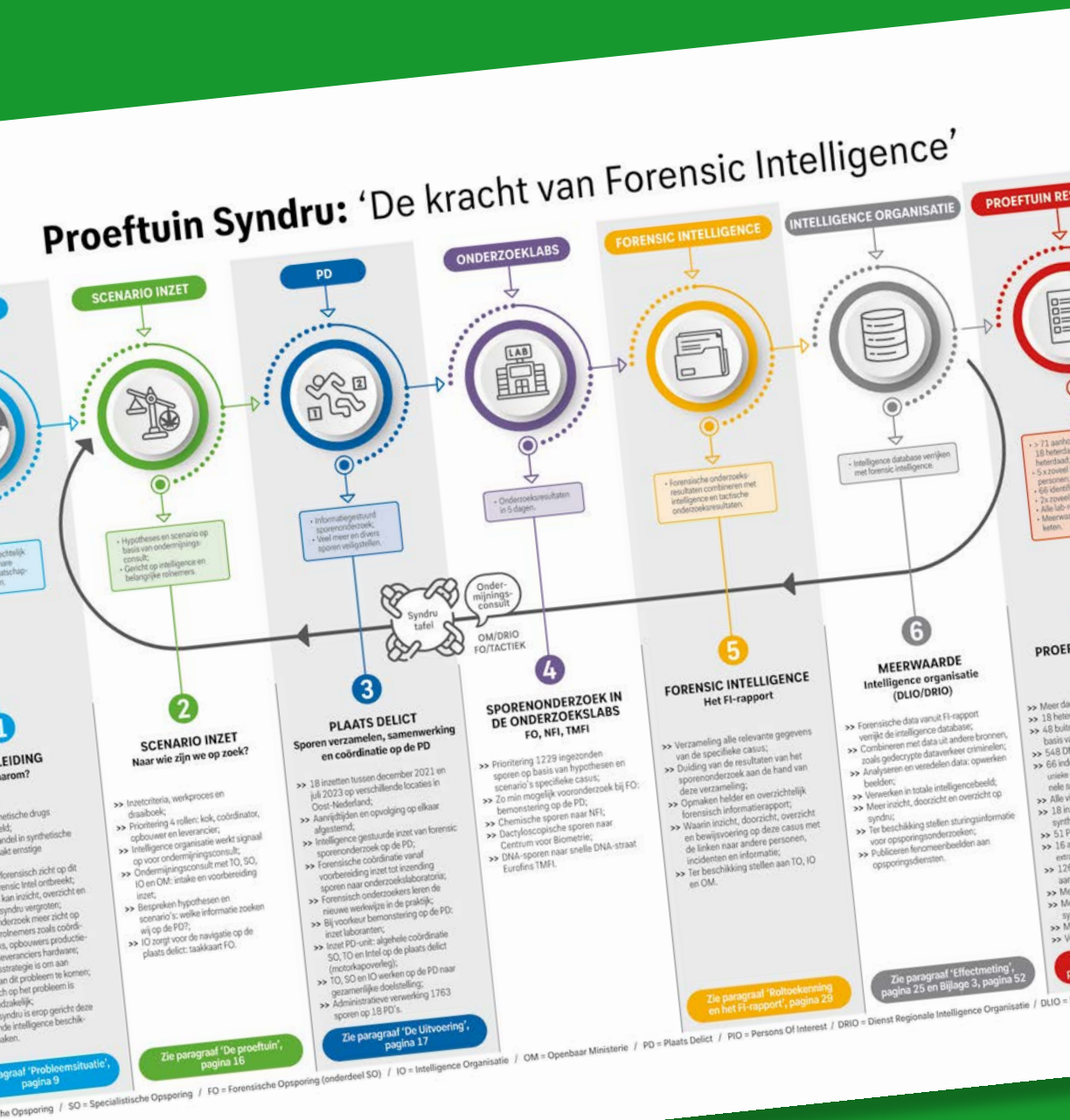
Proeftuin Syndru: 'De kracht van Forensic Intelligence'

Bekijk de volledige infographic van de Proeftuin Syndru: 'De kracht van Forensic Intelligence'

Inhoud

Management Samenvatting	3
1. Inleiding	8
2. De proeftuin	12
- De proeftuin en het Programma FO	13
- Huidige situatie	14
- De proeftuin	16
- De uitvoering	17
- De start	19
- De 18 inzetten	20
3 Resultaten	22
- Versterkte operationele samenwerking	23
- Nulmeting	25
- Effectmeting	25
• Sporenbeeld	26
• Personen	27
• Roltoekenning en het FI-rapport	29
• Categorie sporen	30
• Ruimtes	34
- Meerwaarde voor betrokken partijen	36
4. Tactiek, DRIO en OM krijgen de baten	38
5. Conclusie en aanbevelingen	42
- Hoe verder na de proeftuin syndru?	44
- Tot slot	44
6. Bijlagen	46
1 Taakkaart	48
2 Tabellen effectmeting	50
3 Meerwaarde analyse	52

01

Inleiding

Probleemsituatie

Nederland is het knooppunt van de internationale drugshandel: productie- en handelsland in cannabis en synthetische drugs; doorvoer- en handelsland in onder andere cocaïne en heroïne. De strategische koers drugs beschrijft op welke thema's de politie de komende jaren moet intensiveren om een vuist te kunnen maken tegen de ondermijnende drugscriminaliteit. De strategische koers drugs valt binnen de kaders van de visie aanpak ondermijning. De politiestrategie is tweeledig: Enerzijds de ontwikkeling naar een robuuste en effectieve taakuitvoering door de politie ter bestrijding van de drugscriminaliteit, anderzijds in het kader van de brede aanpak van ondermijning samen met partners 'dijken opwerpen' tegen de effecten van drugscriminaliteit ter bescherming van onze rechtsstaat. De politie wil aan de voorkant van het probleem komen. In de strafrechtelijke aanpak ligt de focus van de politie daarom op het ontnemen van het vermogen, het ontmantelen van de criminele netwerken met speciale aandacht voor de grote zich onaantastbaar wanende drugsbazen en onmisbare sleutelpersonen/cruciale facilitators.

Het gros van deze verdovende of stimulerende middelen blijft niet in Nederland, maar wordt gedistribueerd naar het buitenland. Uit cijfers van het Trimbosinstituut blijkt dat er jaarlijks 235 drugsdoden in Nederland vallen (van Laar & van Gestel, 2018). Dit aantal is een onderschatting omdat er bij overlijdens niet standaard toxicologisch onderzoek wordt gedaan. Daarbij zorgen de synthetische drugs die hier in Nederland geproduceerd en doorgevoerd worden in het buitenland voor nog veel meer doden. Ook leveren deze middelen om meer redenen gevaar

Zicht krijgen op de Syndru wereld is moeilijk en het veiligheidsprobleem is groot. Verder dan het ontmantelen van labs en het veroordelen van koks/uitvoerders komt het nu vaak niet.

op voor de volksgezondheid. Productielocaties zijn gevaarlijk: de chemicaliën die hierin gebruikt worden zijn veelal giftig, brandbaar en bijtend. Wanneer deze productielocaties (maar ook opslagplaatsen en dumpingen) in de omgeving van bewoond gebied gevestigd zijn, levert dit direct gevaar op voor omwonenden.

Zicht krijgen op de Syndru wereld is moeilijk en het veiligheidsprobleem is groot. Het gronddelict veroorzaakt, naast de gezondheidsrisico's, de enorme illegale verrijking van criminelen en verder gaande vermenging van boven- en onderwereld, nare bijwerkingen zoals: omkoping, corruptie, bedreigingen, liquidaties, vuurwapengebruik, explosies in woonomgevingen, milieuverontreiniging, witwassen, een verontwaardigd buitenland en niet te vergeten, door de aanwezigheid van chemische labs, serieuze gevaarstelling in woon-, werk- en recreatieomgevingen.

Verder dan het ontmantelen van labs en het veroordelen van koks/uitvoerders komt het nu vaak niet. De synthetische drugs labs worden steeds industriëler en zijn steeds lastiger te ontdekken. Want ze weten het allemaal goed te verbergen. Tussen- en bovenlaag blijven uit beeld. Veel activiteiten vinden buiten de waarnemingen in het geheim plaats. De politie is vrijwel volledig afhankelijk van wat wij als mens kunnen waarnemen en missen veel puzzel-

stukjes in het informatiebeeld. Drugsproducenten zijn goed in staat om onopvallend in te blenden in onze omgeving. Het aantal meldingen dan wel de bereidheid tot melden neemt af, dus wordt men afhankelijker van innovatieve opsporingsmethoden.

Om tegen de groeiende schaal en professionaliteit in de synthetische drugsindustrie te kunnen optreden, is het van groot belang dat de politie niet alleen op de hoogte is van de betrokken CSV's (criminele samenwerkingsverbanden), de bijbehorende sociale en zakelijke netwerkrelaties. Maar ook van de trends en fenomenen in deze bedrijfsvoering, zoals het complete bedrijfsmodel met onder andere productiemethoden en grondstoffen die worden gebruikt. Eigenlijk gaat het hier om het volledige verhaal van deze criminele industrievorm. Deze kennis kan weer gebruikt worden voor een meer effectieve en efficiënte aanpak. Dit wordt beschreven en beoogd in de Visie van de Minister Justitie en Veiligheid. Dit past ook in de nieuwe manier van werken zoals beschreven in de Contourennota Herijking Opsporing (2016) waarbij meer aandacht is voor de aanpak van het achterliggende veiligheidsprobleem door middel van een integrale aanpak (Ministerie van Justitie en Veiligheid, 2015).

Huidige praktijk

In de praktijk blijkt dat er in onderzoeken naar vindplaatsen van syndru en precursoren lang niet altijd forensisch sporenonderzoek wordt uitgevoerd. Uit nader onderzoek over de periode 2019, 2020 en eerste helft van 2021 blijkt namelijk het landelijk beeld, dat in slechts de helft van de gevallen forensisch opsporing (FO) ter plaatse is geweest voor sporenonderzoek. In de andere helft van de onderzoeken wordt dus helemaal geen forensisch onderzoek uitgevoerd. Maar ook wanneer de FO wel ter plaatse is geweest, leidt dit niet automatisch tot vervolgonderzoek. In slechts de helft van de zaken werd DNA-onderzoek uitgevoerd, in een derde van de zaken vond dactyloscopisch onderzoek plaats. Daarnaast bleven er bijna 3500, niet geprioriteerde sporendragers (DNA, Dacty, Chemische en overige) afkomstig van syndru-zaken op de plank liggen. In dit proces gaat nu veel forensische informatie

verloren. Informatie die juist gebruikt kan worden om in combinatie met de al beschikbare informatie bij tactische opsporing, specialistische opsporing en de intelligenceorganisatie een completer beeld van het fenomeen synthetische drugs te krijgen. Om vanuit sporenbeelden intelligence te genereren over activiteiten en rollen waar de organisatie (of de politie) nog geen zicht op heeft. En sterker: waarvan het bestaan niet eens bekend is. Hiervoor zal de forensische opsporing zich moeten gaan richten op de vervaardiging van forensische informatieproducten die, in samenhang met beschikbare informatie uit andere bronnen, gebruikt kunnen worden als krachtige sturingsinformatie in het opsporingsonderzoek, naast de informatievergaring voor de bewijsvoering van strafbare feiten.

Dus verhoog de inzet van slimme FO-middelen met Forensic Intelligence als toevoeging op het bestaande informatiebeeld. Stille getuigen, dan wel forensische sporen kunnen ons waarnemingsvermogen vergroten. Forensisch onderzoek maakt onzichtbare sporen waarneembaar en kunnen leiden tot identificaties van personen. Iedereen laat wel ergens sporen achter en de plaatsen en voorwerpen waar en waarop men die sporen achterlaat, kunnen ook leiden tot een roltoekenning: van bron- naar activiteitsniveau. Door te onderzoeken vanuit op intelligence gebaseerde hypotheses en scenario's worden juist die sporen veiliggesteld die helpen de intelligence op syndru te versterken. Dit proces is cyclisch en verhoogt elke maal de informatiewaarde, kennis en expertise. Data gedreven opsporing heet dat!

De proeftuin

Om dit bovenstaand doel te bereiken werden in de *proeftuin Syndru* gedurende de periode van september 2021 tot en met augustus 2023 alle productielocaties van synthetische drugs op het grondgebied van Oost-Nederland onderworpen aan een intelligence gestuurd forensisch sporenonderzoek. Op basis van vooraf gestelde hypotheses en scenario's werd een forensisch onderzoeksplan uitgevoerd in samenwerking met de deelnemende partijen van de politie, het OM, het NFI en Eurofins TMFI. In deze scenario's komen niet alleen aan het

strafbare feit te identificeren en te relateren personen voor, maar vooral ook personen in hun verschillende rollen en onderlinge relaties in het hele productieproces synthetische drugs en crimescript synthetische drugs. (bron: expertisecentrum synthetische drugs van de Landelijke Eenheid)

Leeswijzer

In de infographic op pagina 5 is de proeftuin samengevat; onderaan de kolommen staan de verwijzingen naar de paragrafen waar meer in detail wordt ingegaan op de diverse onderwerpen.

02

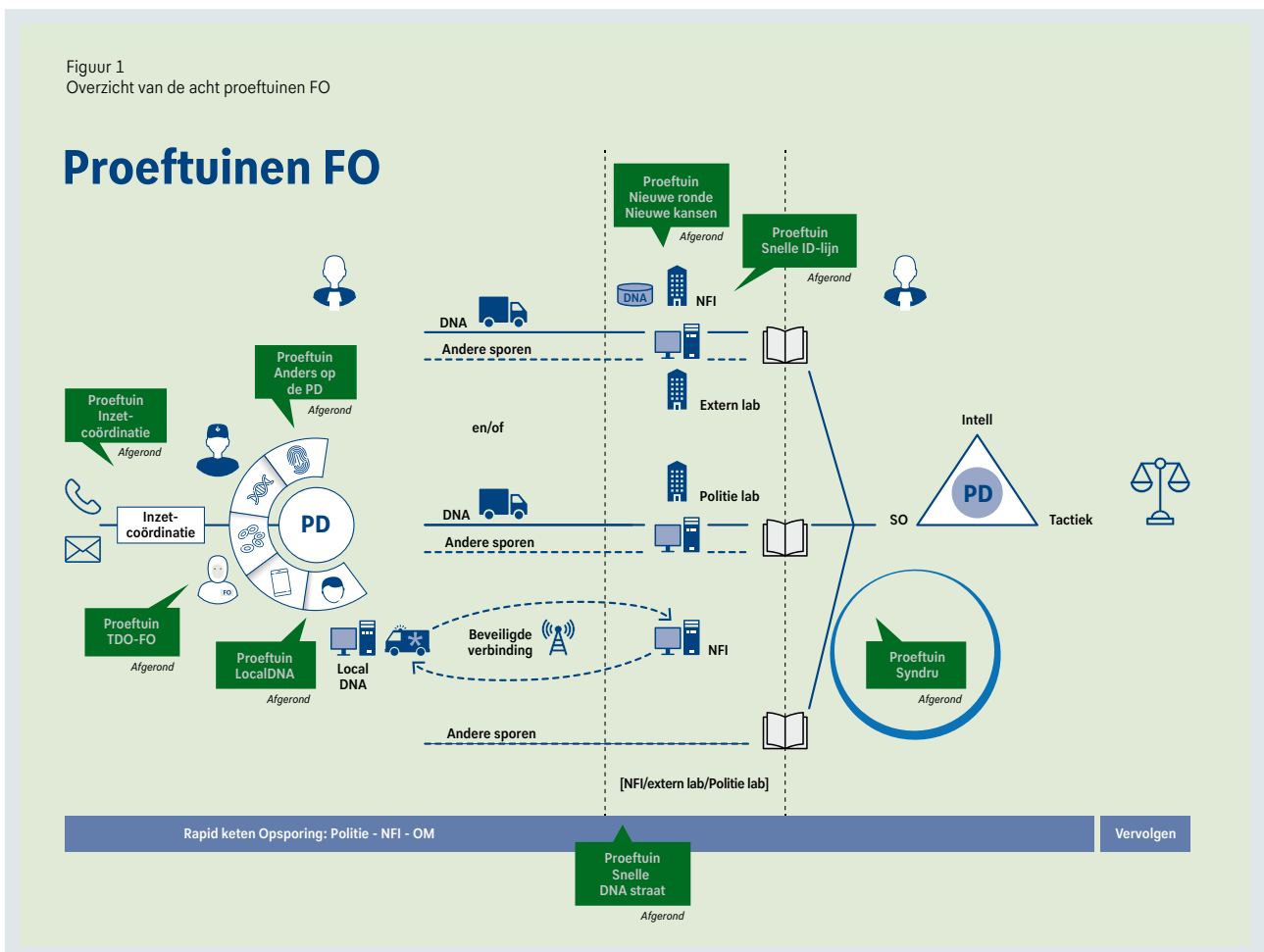
De proeftuin

De proeftuin en het Programma FO

De proeftuin Syndru maakt onderdeel uit van het landelijke Programma Intensivering en Herpositivering Forensische Opsporing. In het programma-plan ‘Betekenis van sporen radicaal anders in de opsporing’ is de opdracht geformuleerd om te komen tot ‘het meer en sneller leveren van betrouwbare en

betekenisvolle integrale forensische informatie in opsporingsonderzoeken’ opdat hiermee richting gegeven kan worden aan het onderzoek en onnodige tijdverspilling in het onderzoek kan worden tegengegaan (Programmaplan De Opsporing verdient sporen – 2019).

Figuur 1
Overzicht van de acht proeftuinen FO

De proeftuin is een samenwerking tussen de Eenheid Oost-Nederland, de Landelijke Eenheid, het NFI, het OM en Eurofins TMFI. Deze samenwerking is ook terug te zien in de samenstelling van het project-team, de stuurgroep en het communicatieteam (opgenomen in het Projectplan).

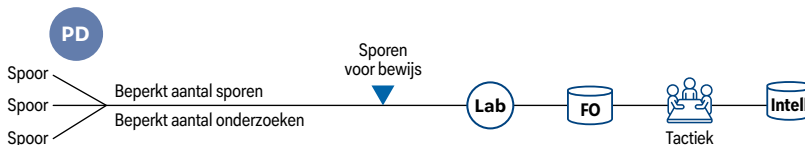
Huidige situatie

In onderstaande figuur is de huidige situatie (nulmeting) en de proeftuin situatie (nieuwe werkwijze) schematisch weergegeven. Het bovenste deel van figuur 2 illustreert het gebruikelijke, en op de zaak gerichte, forensisch sporenonderzoek dat normaal, vóór de proeftuin, werd uitgevoerd door het Team Forensische Opsporing van Oost-Nederland. Het Team FO Oost-Nederland heeft de afgelopen jaren als beleid om bij alle aangetroffen productielocaties

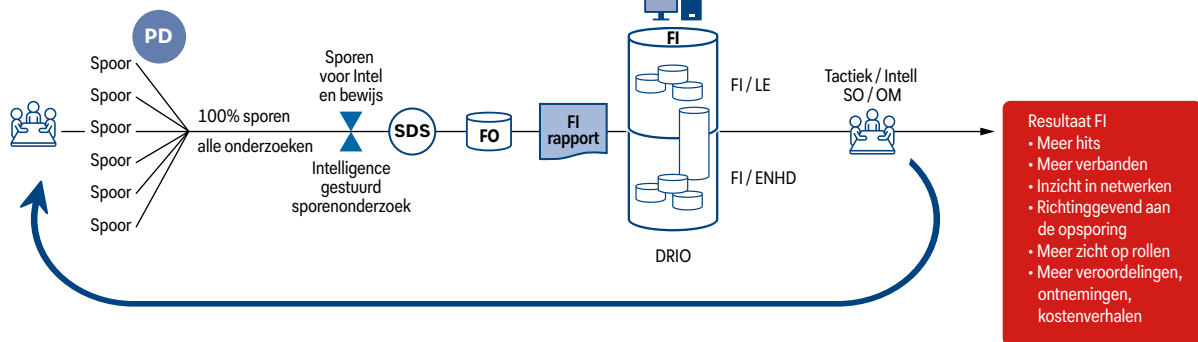
van synthetische drugs op het grondgebied van Oost-Nederland een forensisch sporenonderzoek in te stellen. Landelijk is dit beleid anders, zeker niet altijd 100%. Over de genoemde periode (IST) is vanuit de proeftuin door twee recherchekundigen een zogenaamde nulmeting uitgevoerd (zie Hoofdstuk 3). Het beleid van de Eenheid Oost Nederland om altijd inzet op deze locaties uit te voeren leidde in de basis tot goede resultaten in de vorm van relatief veel identificaties van personen op de plaats delict. Er zijn ten opzichte van de proeftuinwerkwijze gemiddeld wel minder sporen veiliggesteld op de PD en van die veiliggestelde sporen zijn er ook minder ingestuurd voor nader onderzoek. In vrijwel alle gevallen zijn de op de PD aangetroffen beschermingsmiddelen en persoonlijke voorwerpen bemonsterd op DNA en Dacty. Vaak hadden deze sporen een relatie met de rol van laborant/ kok op de productielocatie.

Figuur 2
De huidige en de proeftuin situatie

Huidige situatie

Proeftuin Syndru

POLITIE Ademende Sealbag®

Ademende Sealbag®
let perforeren
VVO's deze zijde onder (witte zijde boven)

Opstapeling
20...uur
nummer inbeslagnemer:
opslagplaats:

Ministerie van Veiligheid en Justitie

SINAAOB9990NL

AAOB9990NL	AAOB9990NL	AAOB9990NL	AAOB9990NL
			
AAOB9990NL	AAOB9990NL	AAOB9990NL	
			

34324

Dräger

Hg. max 50g

Transposaf
Sealbag® 2011
tel. 026 484848
www.tr

Hiermee kon de zaak worden afgerond met een verdenking richting deze meer voor de hand liggende rolnemers. Andere rollen in het crimescript synthetische drugs, zoals coördinator, opbouwer van het lab en leverancier van de hardware, konden vanuit het sporenbeeld niet of nauwelijks onderbouwd worden toegekend. Er is in de periode van de nulmeting (dus voorafgaande aan de proeftuin) geen forensisch informatieproduct aangeleverd bij de Dienst Regionale Intelligence Organisatie (DRIO) Oost-Nederland.

De proeftuin

In de proeftuin (het onderste gedeelte van figuur 2) wordt onderzocht op welke manier door middel van Forensic Intel (FI), als toevoeging aan het beschikbare (landelijke) syndru beeld vanuit de DRIO Oost-Nederland, een optimale bijdrage kan worden geleverd aan het completer maken van het beeld van de netwerken die zich bezighouden met de productie

van synthetische drugs en aan de mogelijke interventies hierop door het tactische syndru team van de Eenheid Oost-Nederland.

In deze proeftuin worden alle productielocaties van synthetische drugs op het grondgebied van Oost-Nederland daadwerkelijk bezocht en onderworpen aan een forensisch sporenonderzoek. Echter, dit sporenonderzoek is niet alleen zaakgericht, maar ook gericht op het verkrijgen van een completer beeld op de criminele samenwerkingsverbanden, die zich in de volle breedte bezighouden met de productie en handel in synthetische drugs. Deze proeftuin is dus gericht op het verkrijgen van forensisch intelligence. Het forensisch sporenonderzoek vindt, in aanvulling op het normale forensisch sporenonderzoek, intelligence gestuurd plaats op basis van een vooraf door de DRIO Oost-Nederland opgesteld scenario (wat tot uitdrukking komt in de taakkaart FO – zie bijlage 6.1). Dit scenario is erop gericht dat het forensisch sporenonderzoek zodanig wordt ingericht dat er veel meer zicht komt op andere rolnemers op

een productielocatie dan de gebruikelijke rol van veelal de kok/ laborant. Dit betekent dat er vooral ook andere items worden bemonsterd dan beschermingsmiddelen zoals handschoenen en mondklappen en levens- en genotsmiddelen zoals blikjes en peuken. Daarnaast worden ook andere ruimtes bezocht, dan alleen de productieruimte. Het scenario fungeert als het ware als een navigatiemiddel op de PD naar het zoeken van die sporen, die meer gaan vertellen over personen die in het crime-script synthetische drugs een meer of mindere cruciale rol spelen (zoals degenen die de productielocatie opbouwen, hardware leveren en of zelf bouwen, de coördinatie en aansturing op de productielocatie uitvoeren of op andere wijze de productie van synthetische drugs faciliteren). Hier is bijvoorbeeld de rol van super-laborant (Crimescript Synthetische Drugs) interessant, omdat die rolnemer in de hele keten van synthetische drugsproductie een belangrijke schakel is. Daarnaast ook de rol van coördinator omdat vanuit die rol een link wordt verondersteld naar de bovenlaag van de criminele organisatie. Hiermee wordt getracht een

stap dichterbij te komen bij de achter de schermen werkende organisatoren en financiers in de productie van synthetische drugs. In alle gevallen worden geactualiseerde forensische informatieproducten aangeleverd bij de intelligenceorganisatie (DRIO) Oost-Nederland en vandaar uit aan de landelijke intelligenceorganisatie (DLIO). Hiermee vindt een verrijking plaats op de bestaande datasets.

De uitvoering

De proeftuin is een samenwerking tussen de eenheid Oost-Nederland, de Landelijke Eenheid, het NFI, het OM en Eurofins TMFI. Binnen de politie wordt samengewerkt tussen de Teams Basis Politiezorg (BPZ), Teams Opsporing (DR en DRR), Intelligenceorganisatie (DRIO), Specialistische Opsporing, waaronder het Team forensische opsporing (FO) van de Eenheid Oost-Nederland met de Landelijke Faciliteit Ontmantelingen, Team Forensische Opsporing en het Team Forensische Informatie bij

De generale repetitie

DLIO van de Landelijke Eenheid. Met deze intensieve samenwerking wordt inhoud gegeven aan de zogenoemde ‘houtskoolschets’: de gelijkwaardige driehoek van Tactiek-Intel-Specialistische Opsporing (in dit geval de Forensische opsporing). Het projectteam heeft een werkproces en een afsprakenkader met inzetcriteria opgesteld. Er is een draaiboek vanaf het moment dat er een melding komt van een mogelijk productielocatie. Dit kan zijn ongepland vanuit een ad hoc situatie, dan wel gepland vanuit een ondermijningsconsult. De inzet in de productielocatie wordt vervolgens met alle partijen zorgvuldig voorbereid en gecoördineerd uitgevoerd. De verzamelde sporen worden vervolgens onderzocht, geanalyseerd en opgeschreven in een omvattend Forensisch Informatierapport (dit is een nieuw product dat is ontstaan in deze proeftuin). Dit rapport wordt ter beschikking gesteld aan de tactische opsporingsteams en de intelligence organisatie. Digitale samenwerkingsmogelijkheden als MS Teams en het versleutelde BBME worden gebruikt om op afstand snel met elkaar te kunnen communiceren.

Belangrijk bij een inzet is de nauwgezetheid en de praktische afspraken waarmee wordt gewerkt. Hierbij moet worden gedacht aan herkenbaarheid van de verschillende diensten, volgorde van betreden van de PD, de afstemming van aanrijdtijden en werkzaamheden en het delen van kennis en inzichten. Dit alles gerelateerd aan de specifieke te verwachten en aan te treffen situatie. Hiervoor worden de volgende coördinerende functionarissen op de plaats delict ingezet: een OVD-R (algehele coördinatie en hulpofficier van justitie), een LPD (tactisch leider plaats delict) en CPDU (forensisch PD-coördinator). In deze afgestemde samenwerking worden waardevolle ervaringen opgedaan die worden meegenomen naar een volgende inzet. Daarnaast is de grote verandering dat er bij deze inzetten sporen worden veiliggesteld die niet alleen voor bewijsvoering worden gebruikt. De scenario's laten zien waar op de PD welk type sporen kunnen worden gevonden. Deze zoekcriteria zijn gerelateerd aan een of meerdere rollen vanuit het crimescript synthetische drugs. Denk niet alleen aan laboranten en koks, maar vooral ook opbouwers van de productielocatie, coördinatoren/managers, leveranciers van hardware

en ketelbouwers die, verbonden aan een CSV, op productielocaties aanwezig zijn (geweest). De verschillende veiliggestelde sporen doorlopen verschillende trajecten naar verschillende laboratoria van onder andere de onderzoeksruimten van FO, het laboratorium van Eurofins TMFI, het Centrum voor Biometrie en het NFI.

De resultaten komen samen bij de teams Forensic Intelligence van de Landelijke Eenheid en Oost-Nederland. Zij maken in samenwerking met een informatiespecialist van de DRIO Oost-Nederland een alles omvattend forensisch informatierapport (FI-rapport). Belangrijk onderdeel van dit FI-rapport is het toekennen van de rollen uit de taakkaart FO aan de geïdentificeerde en onbekende personen binnen het onderzoek. Deze FI-rapporten worden ter beschikking gesteld aan de tactische opsporingsteams en de intelligence organisatie.

De start

Op 14 juli 2021 heeft de stuurgroep op basis van het projectplan een akkoord gegeven op de eerste uitvoering binnen de proeftuin, de generale repetitie. Op 23 september 2021 vond de officiële kick-off van deze proeftuin plaats met sprekers uit het samenwerkingsverband.

Scan de QR-code en
bekijk de impressie
van de Kick-off Syndru.

Verwacht werd dat de eerste inzet zich kort na de vakantieperiode zou aandienen. Dit bleek niet het geval. Een lange periode van geen zicht op zaken en uitblijvende inzetten bleek een landelijk beeld te zijn. De Landelijk Faciliteit Ontmantelen van de Landelijke Eenheid LFO had tot december 2021 landelijk slechts 60 productielocaties veiliggesteld en ontmanteld, waarvan de helft in het eerste kwartaal. Melding Misdaad Anoniem (MMA) meldingen waren er vrijwel niet; processen-verbaal vanuit het Team Criminele Inlichtingen (TCI) waren er nauwelijks en ook signalen uit de omgeving kwamen er niet. Er zijn meerdere oorzaken aan te geven voor deze stilte. Variërend van Corona-effect, de invoer van een exportvergunning op twee-derde van de precursoren tot aan de vele opgerolde criminele samenwerkingsverbanden als resultaat van de schat aan informatie vanuit de gedecrypte telecommunicatie van criminelen. De eerste inzet (generale repetitie) deed zich pas voor op 14 december 2021.

De 18 inzetten

In de proeftuinperiode van september 2021 tot en met augustus 2023 zijn er 18 inzetten gedaan op de volgende productielocaties:

Nummer	Naam onderzoek	Plaatsnaam	Datum
1	NERTS21	Den Ham	14-12-2021
2	GEKKO	Lunteren	19-12-2021
3	DECEPTION	Wijchen	18-01-2022
4	ELECTRA22	Ambt-Delden	01-02-2022
5	N.v.t.	Nijmegen	04-02-2022
6	CALDERA	Arnhem	30-05-2022
7	SYRAH	Velddriel	15-07-2022
8	KARWIJ	Olst	28-08-2022
9	SAMBA	's-Heerenberg	17-09-2022
10	SOURCY	Nijkerk	10-10-2022
11	ASTER23	Didam	10-01-2023
12	DEPOT23	Overasselt	31-01-2023
13	MEES23	Lunteren	01-02-2023
14	VECHT23	Millingen a/d Rijn	01-02-2023
15	PICTURE	Dodewaard	03-02-2023
16	VIRTON	Wezep	21-05-2023
17	HERMELIJN	Bruchterveld	01-06-2023
18	WOLF	Rheden	22-06-2023

De inzetten op deze locaties hebben geleid tot meerdere landelijke persberichten! Bekijk hier het nieuwsbericht over één van de inzetten.

Op het moment van deze inzetten waren al deze laboratoria al dan niet in werking of in op- of afbouw. In totaal zijn meer dan 71 personen aangehouden en dit aantal is niet vaststaand, hangende de opsporingsonderzoeken groeit het aantal. De inzetten zijn niet ten koste gegaan van de andere forensische inzetten bij zowel de Oost-Nederland als de Landelijke Eenheid.

Deze inzetten, waarin de genoemde proeftuinwerkwijze is uitgevoerd, hebben vrijwel elke keer tot interessante resultaten en uitkomsten geleid (zie hoofdstuk 3). Zo zijn er vanuit het intelligence gestuurd forensisch sporenonderzoek personen in beeld gekomen, waar eerder nog geen zicht op was. Deze uitkomsten zouden er overwegend ook niet zijn geweest, als het gebruikelijke forensisch sporenonderzoek was uitgevoerd. Daarnaast konden alle vier geprioriteerde rollen uit het crimescript synthetische drugs forensisch-technisch worden toegekend aan diverse personen. Deze toekenning is telkens ondersteund door tactische aanwijzingen en bewijzen. Er zijn meer verbanden gelegd met andere vindplaatsen van synthetische drugs, alsook criminele samenwerkingsverbanden. Het is gekomen tot meer inzicht in de laag tussen de onderlaag en de bovenlaag van criminele samenwerkingsverbanden in productie en handel van verdovende middelen. In het volgende hoofdstuk wordt verder ingegaan op deze 18 inzetten met de resultaten.

03

Resultaten

Versterkte operationele samenwerking

Tijdens alle instappen is ervaring opgedaan in het (voor-) waarschuwen van de betrokken partijen, de aanrijdtijden, de forensische en tactische coördinatie op de PD, het informatiegestuurd sporenonderzoek met behulp van de taakkaart FO en het integraal samenwerken. Alsmede de verdere afhandeling van de verzamelde en veiliggestelde sporen via sporenadministratie, forensische vooronderzoeksruidten, NFI en Eurofins TMFI tot aan het opleveren van het

forensisch informatierapport (FI-rapport) aan zowel de intelligenceorganisatie, als aan de tactische teams en het OM. Deze ervaringen hebben geleid tot aanpassingen in de werkwijze binnen de proeftuin.

Informatie en snelheid

Binnen de DRIO Oost-Nederland werd na vijf instappen al opgemerkt dat de snelheid van het terugkoppelen van de analyseresultaten vanuit de proeftuin een positieve factor is op de informatievergaring en -duiding. Ofschoon het versnellen van

Mobiele plaats delict unit, waarin coördinatie en administratieve sporenverwerking plaatsvindt.

het proces van forensische onderzoek, vervolgonderzoek en het opleveren van het forensisch informatieproduct, niet het primaire doel is van de proeftuin Syndru. Tijdens de uitvoering van de proeftuin blijkt echter dat door de intensieve samenwerking tussen tactische opsporing, intelligenceorganisatie en specialistische opsporing er sneller een meer completer informatiebeeld is gaan ontstaan van de specifieke casussen in de synthetische drugs-industrie. En niet alleen bij de politie; ook het OM ziet dat het informatiebeeld in hoger tempo verrijkt. Dit beeld is nog meer versterkt door het feit dat voor de laatste tien inzetten van de proeftuin de Snelle DNA-straat bij Eurofins TMFI tot onze beschikking kwam. Hierdoor kwamen de DNA-sporen binnen 1 dag bij het onderzoekslaboratorium van Eurofins TMFI en werd het onderzoeksrapport binnen enkele dagen opgeleverd aan de politie. De vraag dient zich in dit kader aan wat die versnelling betekent voor de opbouw van het informatiebeeld ten behoeve van de intelligenceorganisatie en voor de opbouw van het tactisch beeld voor het tactisch onderzoeksteam. Tactiek geeft in ieder geval aan dat door de snelle identificaties van personen en hun linken naar rollen, het onderzoek sneller gericht kan worden en dat bespaard wordt op andere, vaak tijdrovende, tactische onderzoeksmethoden.

Verbeterde samenwerking in de opsporingsketen

Volgens de deelnemers van de proeftuin is de samenwerking tussen alle betrokken (keten)partijen en afdelingen er enorm op vooruit gegaan. De verschuiving van de mindset van de verschillende deelnemende partners richting een geïntegreerde en gecoördineerde aanpak van het syndru-probleem bleek een positief gevolg te zijn van de proeftuin aanpak binnen de hele eenheid Oost-Nederland en met de LE (FO en LFO) en de ketenpartners. Ook buiten proeftuinverband wisten de partijen elkaar meer, sneller en effectiever te vinden dan hiervoor. Het samenwerken en de wederzijdse voordelen zijn hiermee op een hoger plan gekomen.

Het gestructureerd werken krijgt vorm via een draaiboek en een strakke tactische en forensische coördinatie op de PD. Het intelligencegestuurd werken op de PD is zichtbaar via door DRIO en DLIO aangeleverde hypothesen en scenario's, door FI verwerkt in de taakkaart FO.

Resumé

- **Betere samenwerking in de opsporingsketen;**
- **Informatie gestuurd PD-onderzoek;**
- **Meer informatie-uitwisseling: alles komt bij elkaar, dus een vollediger opbouw van het informatiebeeld;**
- **Opbouw en behoud van expertise op het fenomeen synthetische drugs;**
- **Het benutten van de publiek-private samenwerking met Eurofins TMFI heeft geleid tot een enorme versnelling in het opleveren van de resultaten van het DNA-onderzoek: van 30 naar <5 dagen.**

Als deze werkwijze in heel Nederland wordt ingevoerd is het effect exponentieel.

Spelbepaler aan de voorkant

Het combineren van de proeftuinwerkwijze (forensic intelligence als onderdeel van data gedreven opsporing) met DNA in de Snelle DNA-straat (binnen drie werkdagen definitief bewijswaardig onderzoeksrapport door Eurofins TMFI) en met snel kunnen onderzoeken van vingerafdrukken (via PDO app – Centrum voor Biometrie) én de ontwikkelingen in de digitalisering van de FO-processen, zal ervoor gaan zorgen dat FO meer spelbepalend wordt én wezenlijke bijdragen zal leveren aan de opsporing. En dat steeds meer 'aan de voorkant'.

Nulmeting

Voor de nul- en effectmeting is gebruik gemaakt van de data van Team Forensic Intelligence, van de afdeling IK DSO van DLIO en de Forensisch Informatie rapporten welke gemaakt zijn in samenwerking met FI Oost-Nederland.

Referentiezaken

Om het effect van de nieuwe werkwijze en samenwerking in deze proeftuin te kunnen meten, is er een nulmeting uitgevoerd als referentie voor het vergelijken van de bestaande situatie en de proeftuin situatie. Deze nulmeting beslaat de periode van januari 2019 tot december 2021. In die periode zijn er 47 inzetten geweest op productielocaties van synthetische drugs. Allemaal op het grondgebied van de Eenheid Oost-Nederland. In de referentiezaken werd in 96% van de zaken (45 zaken) forensisch sporenonderzoek op de plaats delict uitgevoerd. In 4% (2 zaken) was er, om verschillende redenen, geen forensische inzet.

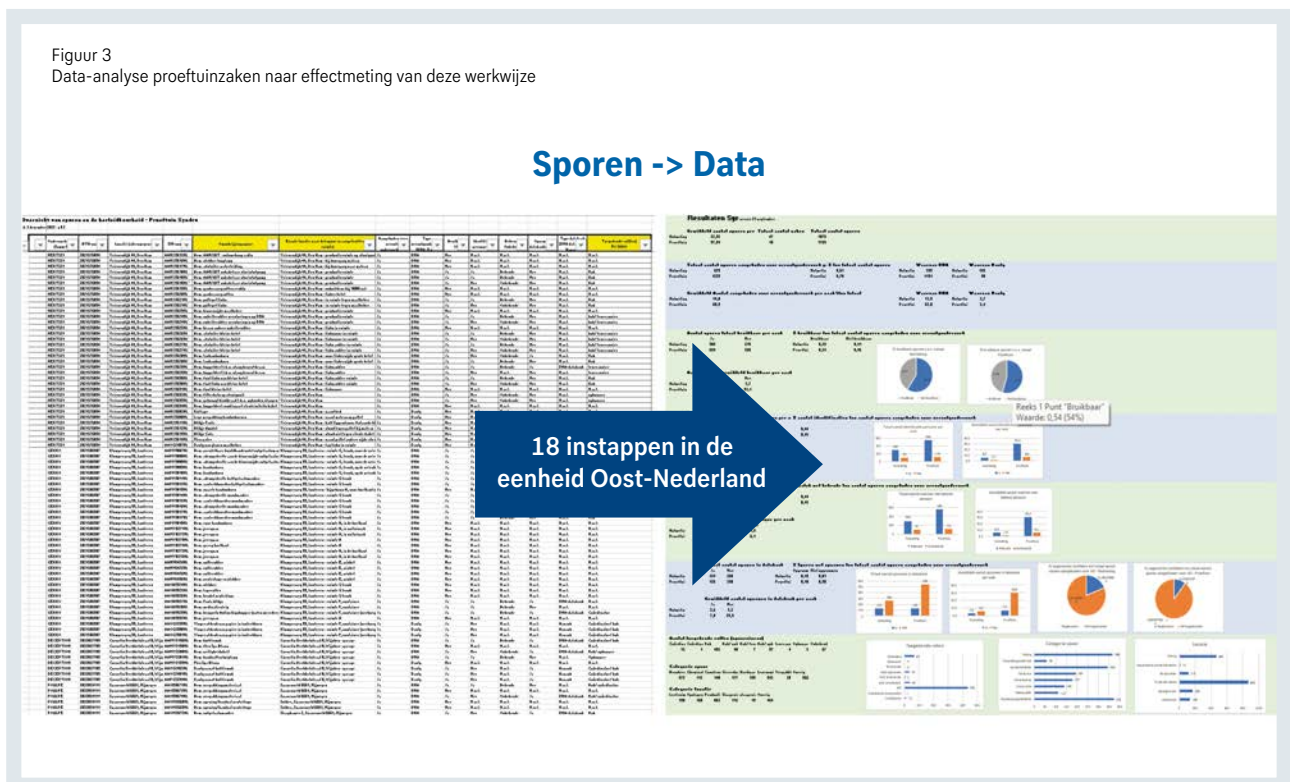
Het forensisch sporenonderzoek in de referentiezaken is in overleg met de tactisch coördinator en de

behandelend officier van justitie vooral zaakgericht uitgevoerd. Dat wil zeggen dat het forensisch sporenonderzoek enkel was gericht op de bewijsvergaring op de aangetroffen strafbare situatie. Het sporenonderzoek heeft zich, in de lijn van het zaaksonderzoek, dan ook voornamelijk gericht op het onderzoeken van DNA en Dacty (vingerafdrukken) op beschermingsmiddelen (handschoenen en mondkmaskers) en levensmiddelen (bekers, blikjes, peuken, etc.). Dit leidde in de meeste gevallen tot de vervolging van de gebruikelijke personen in de onderlaag, de uitvoerders van de chemische processen oftewel de koks.

Effectmeting

Voor de effectmeting zijn de eerdergenoemde 47 referentiezaken van de nulmeting, vergeleken met 18 proeftuinzaken. De data zijn voor nadere analyse op detailniveau ingevoerd in een Excel databestand. De effectmeting valt uiteen in vijf deelonderwerpen. Deze betreffen: sporenbeeld, personen, roltoekenning, categorieën sporen en ruimtes.

Figuur 3
Data-analyse proeftuinzaken naar effectmeting van deze werkwijze

Sporenbeeld

Voor de analyse van het sporenbeeld is gekeken naar het aantal veiliggestelde sporen op de plaats delict van de referentie- en proeftuinzaken. Er zijn zoals gezegd 47 referentiezaken met 1079 verzamelde sporen van januari 2019 tot december 2021.

Dit is afgezet tegen de 18 proeftuinzaken met 1763 verzamelde sporen in de periode van december 2021 tot en met augustus 2023.

Vervolgens is gekeken hoeveel sporen zijn ingestuurd in de categorie DNA en Dacty (vingerafdrukken).

Verdovende middelen wordt in de analyse niet meegenomen omdat de proeftuinwerkwijze hierin niet verschilde van de aanpak in de referentiezaken.

Het veiligstellen en insturen van verdovende middelen monsters wordt gedaan door de LFO en deze werkwijze is in de proeftuin onveranderd t.o.v. van de referentiezaken. Verder is gekeken naar de bruikbaarheid van de sporen (levert het spoor een bruikbaar DNA-profiel of dactyloscopisch spoor op) en het aantal opnames in forensische databanken (DNA-databank en HAVANK). Tot slot is gekeken naar het aantal identificaties met personen (oftewel heeft het onderzoek een match opgeleverd).

Deze tabel is opgenomen in bijlage 6.2.

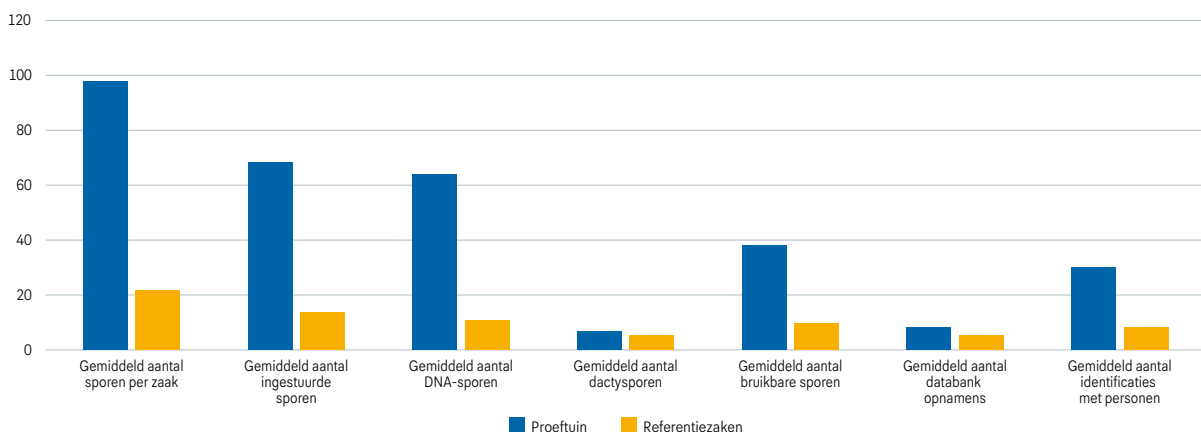
Bij de analyse van het sporenbeeld zijn er een aantal dingen die opvallen:

- Er zijn in de proeftuin gemiddeld vier keer zoveel sporen **veiliggesteld** t.o.v. de referentiezaken;
- Er werd in de proeftuin gemiddeld vijf keer meer **aangeboden voor vervolgonderzoek** t.o.v. de referentiezaken;
- Dit resulteerde in twee keer meer **opnames in databanken** in de proeftuin t.o.v. de referentiezaken;
- En vijf keer meer **identificaties met personen** in de proeftuin t.o.v. de referentiezaken.

Wanneer er wordt gekeken naar de percentages zijn de verschillen minder groot dan wanneer we kijken naar gemiddelden, maar dit is te verklaren. Ook in de proeftuin wordt er nog steeds een afweging gemaakt welke sporen worden ingestuurd voor vervolgonderzoek en welke niet. En zelfs met het TMFI-proeftuin budget kon niet alles worden ingestuurd. Dit verschil ten opzichte van de referentiezaken is dus minder groot.

Het meest opvallende in het sporenbeeld is dat het aantal bruikbare sporen gemiddeld een stuk hoger is (37 t.o.v. 8) maar procentueel juist iets lager (55% t.o.v. 59%). Dit is niet verassend omdat in de referentiezaken veelal kansrijke sporen werden

Figuur 4
Sporenbeeld

ingestuurd (handschoenen, maskers, peuken, blikjes etc.), maar in de proeftuin een meer divers sporenbild is onderzocht. En contactsporen, zoals bemonsteringen van hardware, jerrycans, meterkasten etc. zijn nu eenmaal minder kansrijk.

Personen

Een van de doelstellingen van de proeftuin was het genereren van meer hits en verbanden om zo het syndrubeeld in Oost-Nederland te ondersteunen en aan te vullen. In de proeftuin was sprake van 66 identificaties met personen, dit zijn er gemiddeld 3,7 per zaak. In de referentiezaken waren er 78 identificaties. Dit komt neer op een gemiddelde van 1,6 per zaak. In de proeftuin zijn dus gemiddeld twee keer meer unieke personen geïdentificeerd ten opzichte van de referentiezaken.

Samen met de analisten van DRIO is gekeken naar personen die nog niet in beeld waren vóór de proeftuin, en dus door de proeftuin in het syndrubeeld konden worden opgenomen. Dit was in acht onderzoeken het geval, en betrof 11 unieke personen. Het gaat hier om personen die van toegevoegde waarde zijn voor het syndrubeeld. Dus de identificaties waar de DRIO bijzonder in geïnteresseerd was.

Er waren echter veel meer personen nieuw in het syndrubeeld, om precies te zijn 40) maar deze worden niet als beeldbepalend ingeschat. Het valt echter niet uit te sluiten dat deze op een later moment wel interessanter kunnen worden. Al met al waren er 51 (11 + 40) nieuwe unieke geïdentificeerde personen naar aanleiding van de proeftuin.

Resumé

In totaal waren er 66 hits:

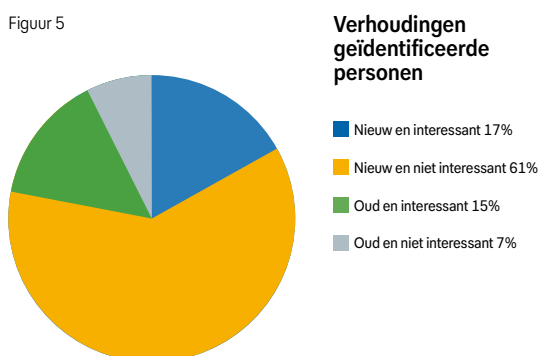
- **51 nieuw waarvan 11 zeer interessant en 40 minder interessant waren;**
- **15 oud waarvan 10 wel extra informatie gaven en 5 geen toegevoegde waarde hadden.**

Van de totaal 66 identificaties waren 15 personen al bekend binnen het syndrubeeld. Van deze 15 waren er 10 personen weliswaar wel in beeld bij de DRIO in Oost-Nederland, maar waren de proeftuin resultaten wel van toegevoegde waarde, in de zin van het ondersteunen/ bevestigen van een rol of het aantonen van een verband met een ander CSV. Dan blijven er uiteindelijk van de 66 identificaties maar vijf over die weinig tot geen toegevoegde waarde hadden voor het syndrubeeld.

Meer identificaties en aanhoudingen buiten heterdaad door proeftuinwerkwijze

De vraag dient zich aan in hoeverre de proeftuinwerkwijze heeft bijgedragen aan de identificatie van personen. Daarom is gekeken of personen geïdentificeerd zijn op zogenaamde traditionele sporen (handschoenen, mondklappers, blikjes, peuken etc.) of op andersoortige sporen. Hieruit komt naar voren dat drie personen enkel in beeld zijn gekomen door traditionele sporen. De rest van de sporen zijn naar aanleiding van de proeftuinwerkwijze veiliggesteld. Dit zijn andere type sporen en uit andere ruimtes dan in de oude situatie. Deze 63 identificaties zijn te danken aan de proeftuinwerkwijze. Van de 66 personen zijn er 48 na een forensische identificatie in beeld

Figuur 5

gekomen (en dus bijvoorbeeld niet ter plekke aangehouden). Daarnaast viel het op dat de forensische identificaties vaak leidde tot een aanhouding op een later moment.

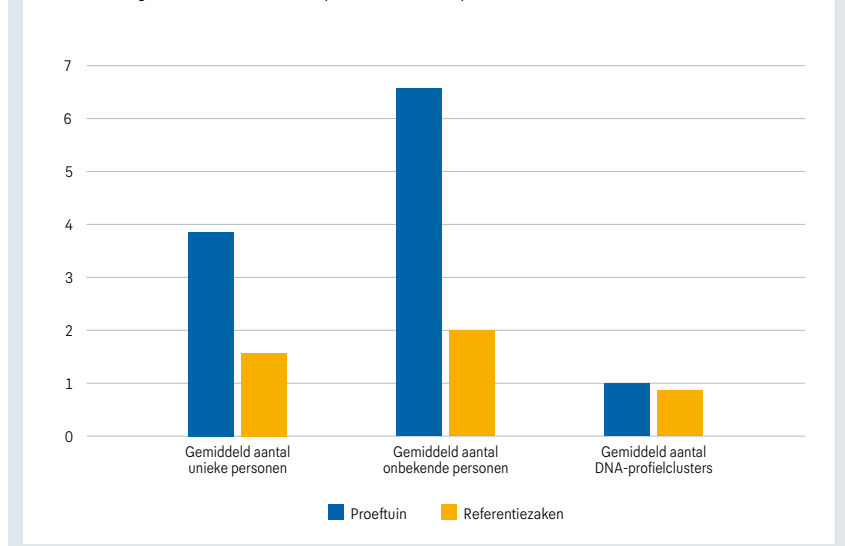
Wanneer een persoon (bekend of onbekend) zijn DNA op meerdere locaties achterlaat kan hij/zij een DNA-profielcluster toegekend krijgen. Dit kan zeer relevant zijn voor het syndrubeeld, bijvoorbeeld om CSV's in kaart te brengen. In de FI-rapporten die in de proeftuin werden geschreven werden deze DNA-profielclusters, indien aanwezig, uitgebreid beschreven, en deze informatie werd door de analisten van de DRIO als zeer waardevol ervaren. In de proeftuin waren er in totaal 19 DNA-profielclusters (gemiddeld 1 per zaak). In de referentiezaken waren er in totaal 39 DNA-profielclusters (gemiddeld 0,8 per zaak). Wat opvalt is dat het gemiddeld aantal DNA-profielclusters per zaak nagenoeg hetzelfde is in de proeftuinzaken ten opzichte van de referentiezaken. De meerwaarde zit dus mogelijk niet zozeer in het sporenonderzoek op de proeftuinwerkwijze, maar op de toelichting en duiding van het DNA-profielcluster. Dit is informatie die voor een tactisch analist niet is terug te vinden omdat dit afkomstig is uit forensische systemen. Daarnaast is forensische kennis noodzakelijk bij de duiding van een DNA-profielcluster. Hiermee is dit een taak voor FO en FI om ook na de proeftuin deze informatie actief te blijven delen met de DRIO.

Toelichting:

Een DNA-profielcluster bestaat uit twee of meer overeenkomende DNA-profielen die samen een uniek clusternummer krijgen. Op deze manier is duidelijk dat een persoon (bekend of onbekend) zijn of haar DNA op meerdere locaties heeft achtergelaten. Een DNA-profielcluster kan bestaan uit enkelvoudige (afgeleide) DNA-profielen en DNA-mengprofielen.

Naast de geïdentificeerde personen is er voor de effectmeting ook gekeken naar de onbekende personen. In de proeftuin was 35 keer sprake van een onbekende man/vrouw. Ook hieraan is getracht een rol toe te kennen. Dit was lastiger omdat er geen tactische informatie was om de rol te ondersteunen. De roltoekenning moest in die gevallen puur op forensische gegevens worden gebaseerd. Door de DRIO werd dit echter wel als zeer waardevol gezien omdat zij naar aanleiding van de forensische informatie konden proberen een inschatting te maken wie de onbekende man/vrouw zou kunnen zijn. Van de 35 onbekende kon in 12 gevallen een of meerdere mogelijke rollen worden toegekend. Meestal was dit de rol van kok (10 keer). De overige rollen waren die van opbouwer (3) en leverancier¹. Het blijkt dat de rol van kok het gemakkelijkste is toe te kennen op basis van alleen sporenonderzoek. De overige rollen vragen meestal aanvullende tactische informatie om toe te kennen.

Figuur 6
Verhouding bekende en onbekende personen en DNA-profielclusters.

¹ Het totaal is meer dan 12 omdat aan sommige personen twee of meer rollen zijn gekoppeld.

Roltoekenning en het FI-rapport

Het opmaken van een FI-rapport en roltoekenning gebeurde bij de referentiezaken niet. Dit aantal is dus 0 en kan daarom niet afgezet worden tegen proeftuin dataset. In de proeftuin werd in alle 18 zaken een FI-rapport opgemaakt met daarin onder andere een roltoekenning. Van deze 18 FI-rapportages is voor de effectmeting gekeken naar het algemene belang van deze rapportages en naar de verdeling van de rollen binnen de proeftuinzaken.

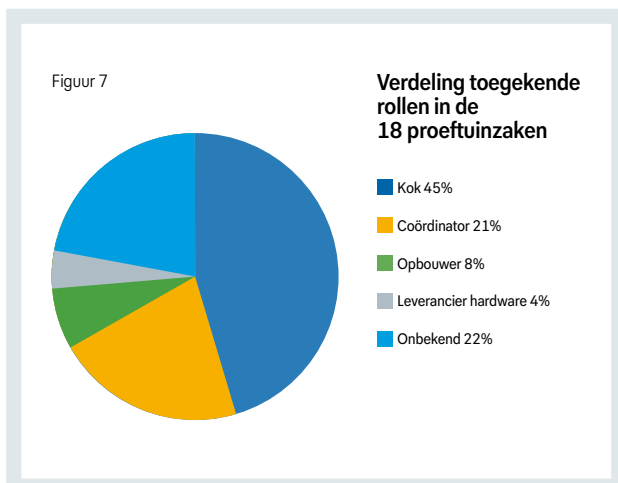
Zoals eerder benoemd werden in de proeftuin 66 unieke personen in de 18 onderzoeken forensisch geïdentificeerd. Door de teams FI van de Eenheid Oost-Nederland en de Landelijke Eenheid is getracht deze van een (of meer) rollen te voorzien. In sommige gevallen kreeg iemand twee rollen. In sommige gevallen kon er geen rol worden toegekend. Dit kwam bijvoorbeeld omdat er maar weinig sporen waren van die persoon en/of omdat er weinig tactische informatie was over de persoon. De rol toekenning bij de geïdentificeerde personen gebeurde altijd door de forensische en tactische informatie te combineren. In de forensische informatie speelde bijvoorbeeld het aantal sporen, de categorie sporen en de ruimtes waarin de sporen werden aangetroffen een rol. Als richtlijn werd hierbij de taakkaart FO gebruikt. In de tactische informatie speelde bijvoorbeeld antecedenten en verklaringen een rol. Per persoon is eerst de forensische info en daarna de tactische info opgesomd. Vervolgens is in de duiding beschreven wat dit zegt over een mogelijke rol. In de bijlage van het FI-rapport is steeds een tabel toegevoegd waar

per spoor de rol is gezet. Als een bekende of onbekende persoon beschikte over een DNA-profielcluster werd deze informatie ook meegenomen in de roltoekenning.

Uit onderstaande figuur komt duidelijk naar voren dat de rol van kok het meeste kon worden toegekend. Dit is verklaarbaar omdat de sporen die horen bij de rol van kok vaak een hoge bruikbaarheid hebben, denk bijvoorbeeld aan beschermingsmiddelen en levensmiddelen. Daarnaast is de verwachting dat een kok gedurende langere tijd op de productielocatie verblijft en daarmee een grotere kans heeft om sporen achter te laten. Ook maakt een kok waarschijnlijk gebruik van alle ruimtes op de productielocatie. De kans om sporen terug te vinden die zijn toe te schrijven aan de rol van kok zijn daarmee het grootst.

Na de kok werd de rol van coördinator het meest toegekend. Dit is een positief resultaat want deze rol werd bij aanvang van de proeftuin door de DRIO als zeer waardevol geacht omdat de verwachting is dat de coördinator zich in het CSV tussen de uitvoerders en de opdrachtgevers bevindt. Opvallend verschil met de kok was dat de rol van kok veelal op basis van het forensisch beeld al kon worden geduid, terwijl de rolduiding van de coördinator vaak pas kon plaatsvinden in samenhang met de tactische informatie die over de persoon bekend was. Hier was de combinatie van forensische en tactische informatie dus van groter belang. Daarnaast was de forensische informatie van belang voor de actuele roltoekenning. Met enkel tactische informatie kan wel een inschatting worden gemaakt op basis van een rol in het verleden, maar iedere productieplaats geeft weer een mogelijk tot een verandering van rol.

In 8 procent van de gevallen kon de rol van opbouwer van het lab worden toegekend. Dit bleek een lastige rol om toe te kennen. De opbouwer is waarschijnlijk voordat het productieproces begint aanwezig op de locatie en zorgt bijvoorbeeld voor het aanleggen van elektra, afzuiging of het aftimmeren van afgesloten of afgeschermdes ruimtes. Als een productielocatie pas na geruime tijd wordt ontdekt kan het zijn dat de sporen van een opbouwer steeds moeilijker zijn terug te vinden. Dit kan verklaren waarom deze rol weinig is toegekend.

Tot slot werd de rol van leverancier van de hardware het minste toegekend. Bij aanvang van de proeftuin bestond het idee dat de leverancier mogelijk verantwoordelijk is voor het leveren van hardware aan verschillende productielocaties. Hiermee kan dit een interessant sleutelfiguur zijn. Het idee was dat deze persoon, net als de kok, sporen zou achterlaten op de hardware, maar dan op andere plekken. Waar de kok voornamelijk sporen achterlaat op de gebruiksonderdelen van de ketel, laat een leverancier van de hardware zijn sporen achter op de achterzijde of zelfs binnenzijde van de hardware. Dit type sporen is echter vaker onbruikbaar (contactsporen) en hebben een grotere kans om aangetast te worden door de chemicaliën in een productieruimte. Dit kan verklaren waarom deze rol weinig is toegekend.

Het toekennen van rollen op basis van forensische en tactische informatie in het FI-rapportage was een nieuwe werkwijze die beproefd werd in deze proeftuin. De ontvangers van de rapportage waren de DRIO (voor gebruik in het syndrubeeld), de forensisch coördinator (FOCO), tactiek (voor gebruik in het opsporingsonderzoek) en het OM (voor gebruik in de strafzaak). Samen met de DRIO is deze werkwijze geëvalueerd. DRIO beschouwde het als zeer waardevol dat deze roltoekenning werd gedaan omdat het soms daadwerkelijk nieuwe inzichten gaf en soms bestaande informatie kon bevestigen. Een voorbeeld:

“Er wordt onderscheid gemaakt tussen twee subjecten die ‘alleen maar’ kok zijn en twee die naast kok ook ‘coördinator’ zijn. Deze rol is hen, naast die van kok, toebedeeld o.b.v. een ruimte F (zeecontainer) waar gereed product (vanzelfsprekend waardevolste onderdeel productieproces) werd aangetroffen. Dit betrof vermoedelijk kant-en-klaar tabletteermengsel met de werkzame stof amfetamine. Mogelijk dat deze koks dus inderdaad wél bij het gereed product konden komen (o.b.v. rang) en de andere twee niet. Eveneens mogelijk dat het de tabletteerders betroffen en niet de chemici. Hoe dan ook, dat onderscheid kan waardevol zijn voor het strategische beeld en kan een analist op basis van alleen foto’s van de ruimten waar de sporen zijn aangetroffen niet zien.” (Analist DRIO)

Naast het toekennen van rollen werden in de FI-rapportages diverse andere onderdelen beschreven. Zo bestond het rapport uit een casus beschrijving, overzicht van alle forensische onderzoeken en resultaten, overzicht van personen en hun aanwezigheid in forensische databanken, forensische relatie-schema’s, bijzonderheden en eventueel advies. Dit analysewerk bleek een welkome aanvulling op het syndrubeeld van Oost-Nederland. Met name de linken naar productielocaties in andere eenheden en de roltoekenning werden als waardevol beschouwd. Op operationeel niveau werd door de DRIO zo min mogelijk buiten de eigen eenheid gekeken om enigszins grip te houden op de data. De analyses van FI leggen juist op nationaal productie-, dumping- of transport-niveau relaties op basis van harde forensische sporen. Zodoende kon zeer efficiënt data met betrekking tot operationele syndru-zaken uit andere eenheden worden meegenomen in het syndrubeeld van Oost-Nederland.

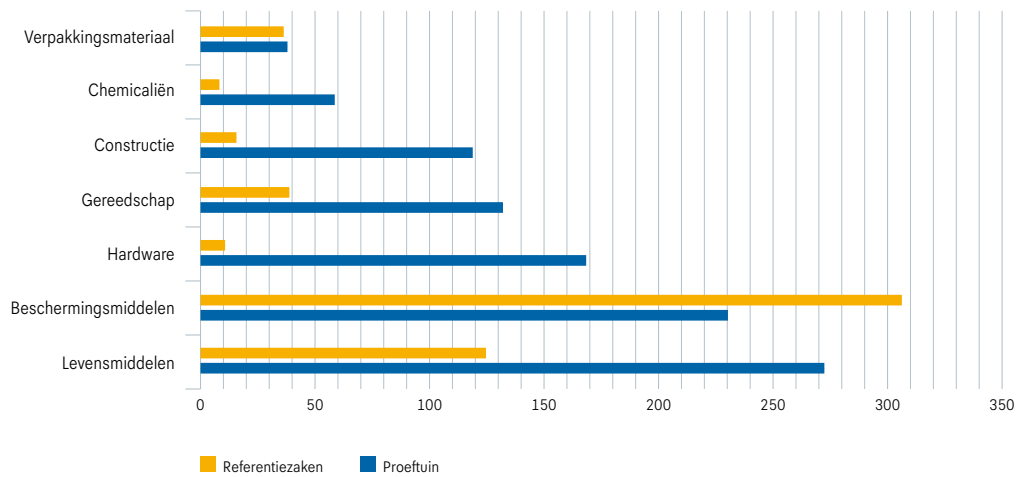
Categorie sporen

Voor het vervolg van de effectmeting zijn de sporen in de referentiezaken en de proeftuinzaken onderverdeeld in categorieën. Zie voor een nadere toelichting van de categorieën bijlage 6.2. In onderstaande staafdiagram zijn deze categorieën afgezet tegen het aantal ingestuurde en bruikbare sporen en het aantal identificaties met personen en onbekende personen.

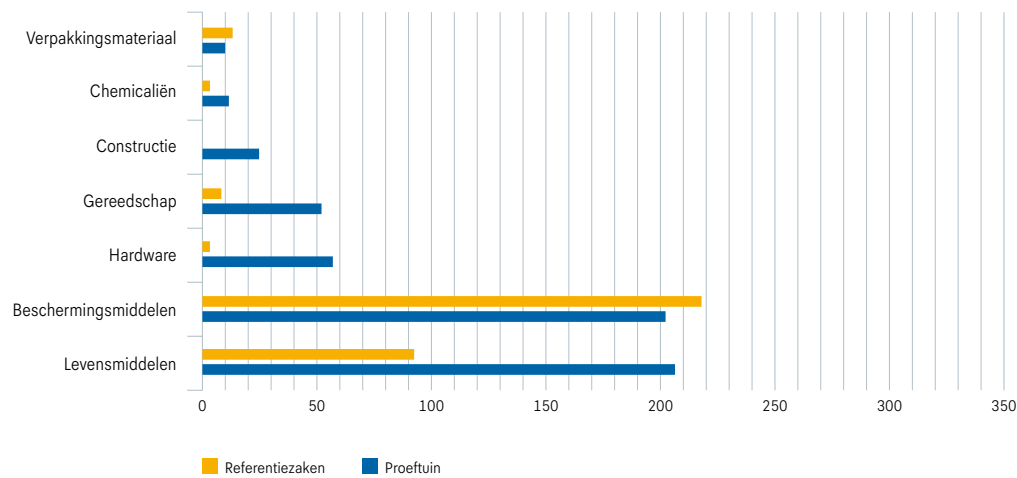
Bij de proeftuinzaken is een meer evenredige verdeling zichtbaar tussen de categorieën ingestuurde sporen dan bij de referentiezaken. Dit komt overeen met de proeftuinwerkwijze waarin het doel was om een gevarieerd sporenbeeld te onderzoeken om zo tot roltoekenning te komen. Bij de referentiezaken zien we vooral de beschermingsmiddelen met op de tweede plaats levensmiddelen. De traditionele werkwijze. De overige categorieën zijn nauwelijks gerepresenteerd. Uit bovenstaande figuur komt duidelijk naar voren dat binnen de proeftuin de nieuwe wijze van PD-onderzoek, aan de hand van de opgestelde taakkaart, duidelijk meerwaarde heeft gehad.

Het is interessant om te kijken welke categorieën bruikbaar waren. Met bruikbaar wordt bedoeld dat het spoor een DNA-profiel of een vingerafdruk opleverde welke geschikt was voor een vergelijkend

Figuur 8
Verdeling van de categorieën sporen

Figuur 9
Bruikbaarheid per categorie spoor

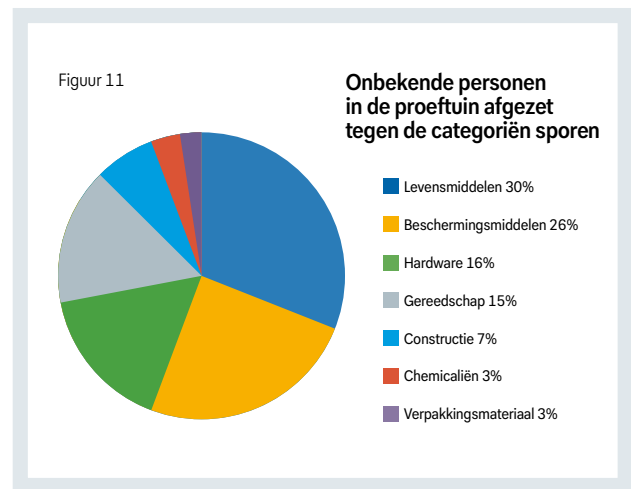
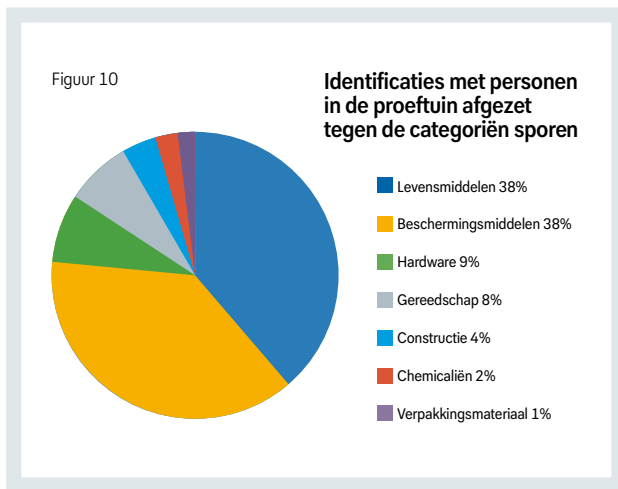

onderzoek (met een databank of een-op-een) of een identificatie opleverde.

In bovenstaande figuur is te zien dat beschermingsmiddelen het meest bruikbaar zijn, zowel in de referentiezaken als de proeftuinzaken. Dit is naar verwachting, omdat beschermingsmiddelen sporen opleveren met een hoge concentratie DNA-materiaal door langdurig en intensief contact. Opvallend is dat levensmiddelen in de proeftuin zeer bruikbaar waren, maar in de referentiezaken een stuk minder. De andere categorieën sporen zijn de zogenaamde

contactsporen. Deze zijn over het algemeen minder bruikbaar omdat ze een langere concentratie DNA-materiaal bevatten vanwege kortdurend en oppervlakkig contact (aanraking). De resultaten zijn hiermee in de lijn der verwachting. Wel is te zien dat dit type sporen in de proeftuin regelmatig bruikbaar zijn, terwijl ze bij de referentiezaken soms helemaal niet zijn terug te zien. Dit past bij de traditionele werkwijze waarin deze categorie sporen niet of nauwelijks werden veiliggesteld en de focus lag op het veiligstellen van beschermingsmiddelen en levensmiddelen.

De voorgaande twee cirkeldiagrammen gaan over de verdeling van identificaties met personen en onbekende personen in de proeftuin, afgezet tegen de categorieën. Een opvallend resultaat hierin zijn de onbekende personen. Waar de identificaties met personen volgens verwachting het meeste voorkomen op de levens- en beschermingsmiddelen, zien we bij de onbekende personen een andere verdeling. De traditionele sporen (levens- en beschermingsmiddelen) hebben een lager percentage dan bij de identificaties met personen. Daartegenover hebben de categorieën hardware en gereedschap (en in mindere mate constructie) een hoger percentage. Dit is interessant omdat het kan betekenen dat we beter zicht hebben op de koks (die we volgens de taakkaart FO koppelen aan de beschermings- en levensmiddelen) dan op de overige

rollen. Volgens de taakkaart FO kan de rol van opbouwer bijvoorbeeld gekoppeld worden aan gereedschap. En de rol van leverancier hardware koppelen we aan de categorie hardware. Als er minder zicht is vanuit de DRIO op deze rollen zou dat kunnen verklaren waarom we vaker onbekende profielen aantreffen op deze categorie sporen. Dit benadrukt het belang van een gevarieerd sporenonderzoek. Daartegenover leveren de categorieën chemicaliën en verpakkingsmateriaal relatief weinig op. Indien er een afweging moet worden gemaakt bij het veiligstellen of insturen van sporen kan dit resultaat worden meegenomen.

In onderstaande tabel en staafdiagram zijn de categorieën sporen afgezet tegen de vier rollen in de proeftuin.

	KOK	OPBOUWER	LEVERANCIER HARDWARE	COÖRDINATOR
Levensmiddelen	167 (83%)	14 (7%)	3 (1,5%)	17 (8,5)
Beschermingsmiddelen	182 (79%)	13 (6%)	8 (3,5%)	28 (12%)
Hardware	48 (71%)	1 (1,5%)	12 (18%)	7 (10%)
Gereedschap	42 (69%)	12 (20%)	2 (3%)	5 (8%)
Constructie	13 (54%)	4 (17%)	1 (4%)	6 (25%)
Chemicaliën	9 (75%)	0	2 (17%)	1 (8%)
Verpakkingsmateriaal	4 (31%)	0	0	9 (69%)
Overig	72 (77%)	3 (3%)	3 (3%)	16 (17%)

Figuur 12
Categorieën sporen afgezet tegen de vier rollen. Met de vetgedrukte waarden is aangegeven welke categorie spoor het meeste voorkomt bij die rol.

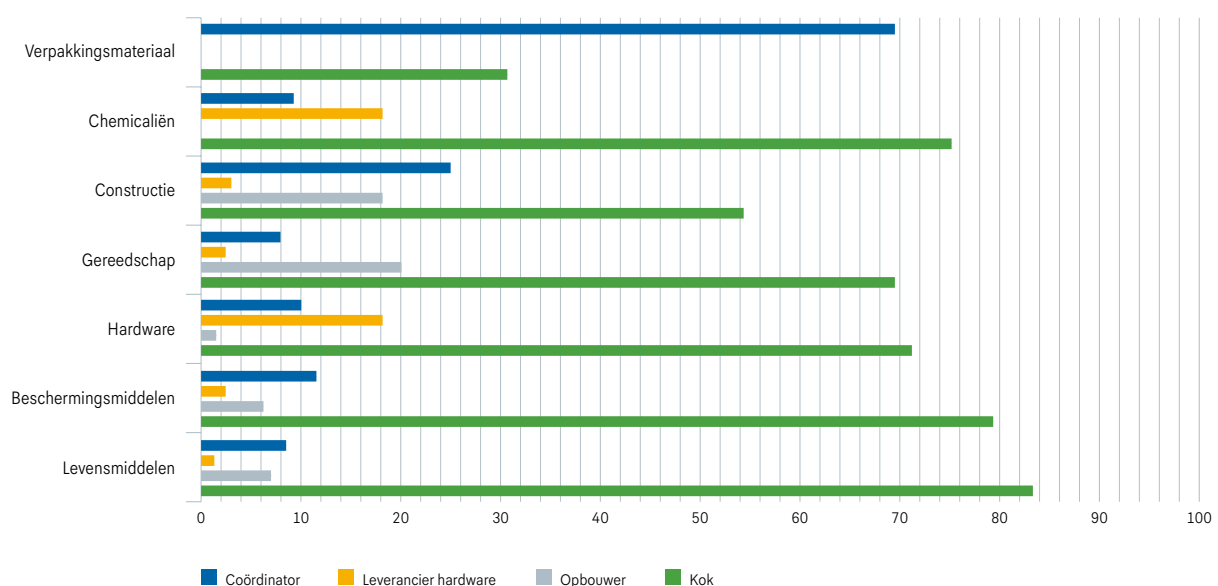
In figuur 12 op de linkerpagina valt het volgende op:

- De kok zit op alle categorieën sporen, maar het minste op verpakkingsmateriaal;
- De opbouwer zit vooral op gereedschap en constructie sporen;
- De leverancier zit vooral op hardware en chemicaliën sporen;
- De coördinator zit vooral op verpakkingsmateriaal en constructie sporen.

Hieruit valt op te maken dat, hoewel zeer bruikbaar, de categorie sporen 'levensmiddelen en beschermingsmiddelen' weinig waarde hebben als het gaat om roltoekenning. Deze categorieën worden gezien als de traditionele sporen omdat deze in de referentiezaken het meeste werden ingestuurd. Deze categorieën leveren meestal informatie op over de rol van kok, maar deze rol zien we ook terug op andere categorieën sporen. Forensisch gezien kan de keuze worden gemaakt om minder te investeren op deze categorie sporen. Met name wanneer de koks al op heterdaad zijn aangehouden. Afhankelijk van de vraagstelling in het onderzoek vanuit tactiek, OM of DRIO kan er gekozen worden voor andere categorieën sporen, afhankelijk van de rollen waarin men geïnteresseerd is.

Voorbeelden zijn de categorieën hardware en gereedschap. Deze waren ook relatief bruikbaar en leverden informatie op over twee interessante rollen: de leverancier van de hardware en de opbouwer van de productieplaats. Rollen die we in de proeftuin het minste terugzagen maar die voorafgaand aan de proeftuin wel geselecteerd waren als relevant. Ook de rol van coördinator werd door de DRIO als zeer

Figuur 13
De rollen afgezet tegen de spoor categorieën

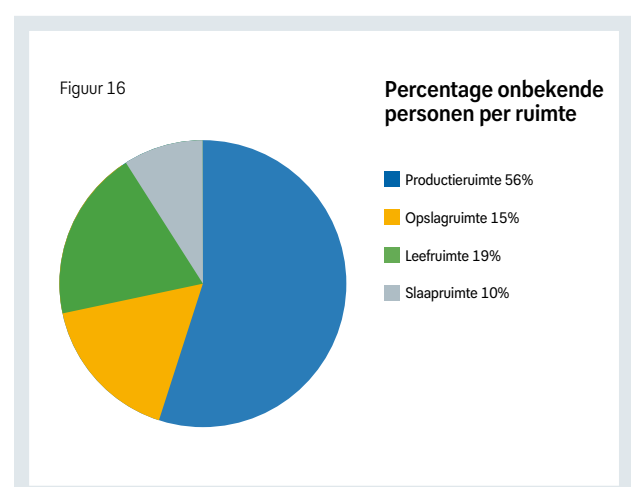
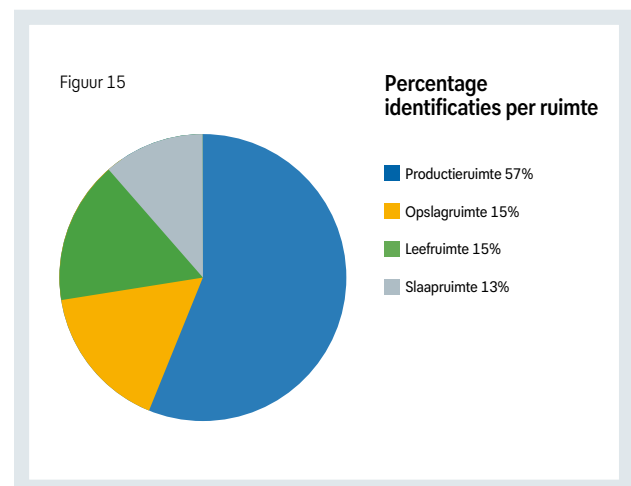
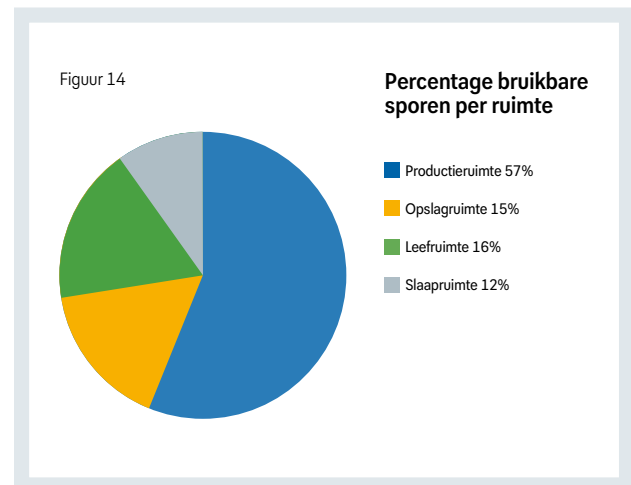
waardevol beschouwd, vanwege zijn connecties met opdrachtgevers. Daarom zijn ook de categorieën constructie en verpakkingsmateriaal relevant. In de toekomst kan casus afhankelijk een afweging worden gemaakt in welke rollen men geïnteresseerd is binnen een onderzoek. Omdat dit niet altijd bekend is bij aanvang van het onderzoek zal het sporenonderzoek breed moeten zijn, gericht op diverse spoor categorieën, anders kan deze casus afhankelijke afweging op een later moment niet worden gemaakt. Indien dergelijke informatie bij aanvang van het sporenonderzoek wel bekend is kan hiermee het sporenonderzoek zelf al worden gestuurd.

Ruimtes

Een analyse van de exacte ruimte waar sporen werden aangetroffen kon enkel bij de proeftuinzaken worden uitgevoerd. Bij de referentiezaken is de exacte ruimte veelal niet vastgelegd of niet meer te achterhalen waardoor vergelijking niet mogelijk was. Voor de proeftuinzaken zijn de ruimtes verdeeld in categorieën. Hiervoor is onderscheid gemaakt tussen de: productieruimte, opslagruimte (van chemicaliën en/of hardware), leefruimte (hieronder vallen een verblijfruimte of keuken), slaapruiimte en overig. De resultaten zijn in een tabel opgenomen in bijlage 6.2.

Vanuit de proeftuinwerkwijze en de taakkaart FO werd er gestuurd op een gevarieerd sporenonderzoek, zowel op het gebied van categorieën sporen als op de ruimtes. Dit betekent dat er sporen uit alle ruimtes werden veiliggesteld en ingestuurd. In de oude situatie was het beeld dat er voornamelijk sporen uit de productieruimte werden veiliggesteld, en minder uit de andere ruimtes van de productie-plaats. In bovenstaande tabel komt het beeld naar voren dat de nadruk ook in de proeftuin nog steeds lag op de productieruimte. Hierbij moet worden opgemerkt dat er een substantieel aantal sporen in de categorie 'overig' valt. Dit waren ruimtes die niet nader waren geduid, onduidelijk waren beschreven of in een restcategorie vielen (bijvoorbeeld een voertuig). Dit bemoeilijkt te analyse.

Er is bekeken welke ruimtes de meeste bruikbare sporen, identificaties met personen en onbekende personen opleverde. Dit is weergegeven in de cirkeldiagrammen hiernaast.

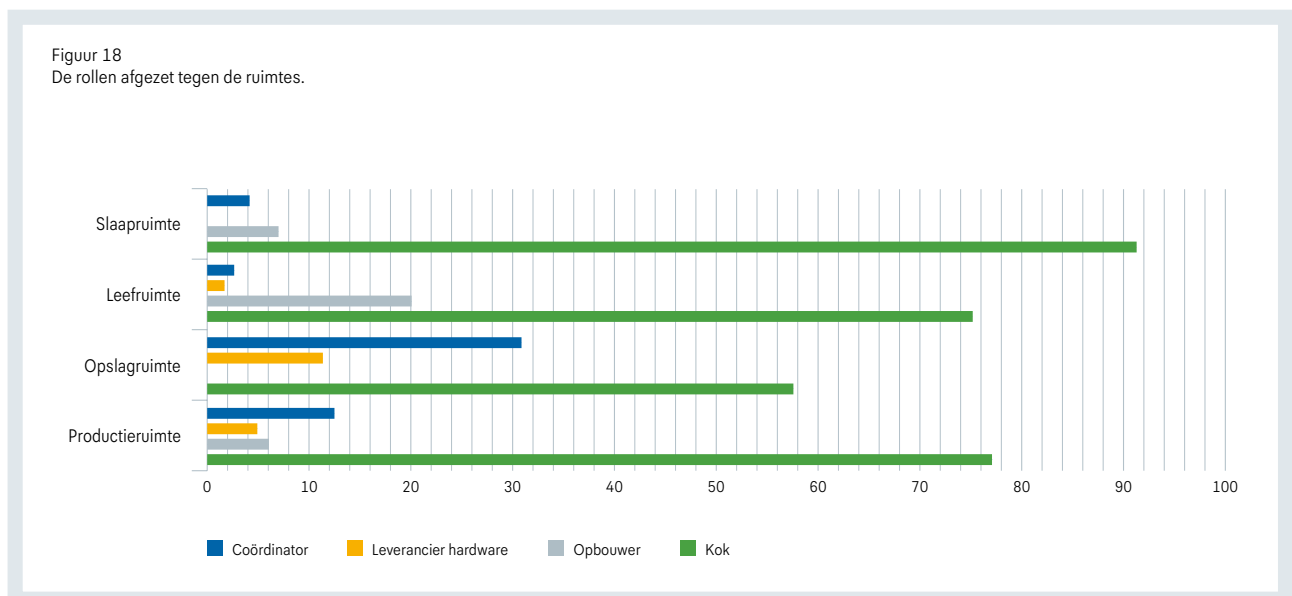
In de drie cirkeldiagrammen is te zien dat de productieruimte de meeste bruikbare sporen oplevert. De overige ruimtes zijn evenredig verdeeld. Dit beeld kan vertekend zijn omdat de meeste sporen die werden ingestuurd ook uit de productieruimte kwamen. Opvallend is wel dat de leefruimte een iets hoger percentage onbekende personen oplevert. Dit kan betekenen dat er zich in deze ruimte vaker personen bevinden waar nog geen zicht op is. Dit kan interessant zijn om in overweging te nemen wanneer sporen worden ingestuurd. Wanneer de ruimtes worden afgezet tegen die rollen die hierin werden aangetroffen, levert dit het onderstaande beeld op. Met de vetgedrukte waarden in de tabel is aangegeven welke ruimte het meeste voorkomt bij een rol.

Uit onderstaande tabel valt het volgende op:

- De kok werd aangetroffen in alle ruimtes maar vooral in de productieruimte;
- De opbouwer werd aangetroffen in de productie- en de leefruimte;
- De leverancier werd aangetroffen in de productie- en opslagruimte;
- De coördinator werd aangetroffen in de productie- en opslagruimte.

	KOK	OPBOUWER	LEVERANCIER HARDWARE	COÖRDINATOR
Productieruimte	255 (76%)	19 (6%)	17 (5%)	43 (13%)
Opslagruimte	58 (57%)	0	12 (12%)	31 (31%)
Leefruimte	68 (75%)	18 (20%)	2 (2%)	3 (3%)
Slaapruimte	61 (91%)	4 (6%)	0	2 (3%)
Overig	108 (87%)	6 (5%)	0	10 (8%)

Figuur 17
De rollen afgezet tegen de ruimtes

De productie- en opslagruimte en in mindere mate de leefruimte zijn relevante ruimtes om forensisch sporen veilig te stellen. Hier zijn diverse rollen terug te vinden en in de leefruimte werden iets meer onbekende personen gevonden. Dit is relevant omdat we op deze personen kennelijk nog onvoldoende zicht hebben. Hierbij moet wel worden opgemerkt dat de meeste ingestuurde sporen uit de productieruimte kwamen, logischerwijs heeft dit ook geleid tot meer identificaties en roltoekenning. De slaapruiimte is nagenoeg niet relevant omdat hier vooral de kok werd aangetroffen welke ook in de overige ruimtes werd aangetroffen. De slaapruiimte had hiermee weinig extra toegevoegde waarde.

Meerwaarde voor betrokken partijen

Een uitvraag bij de intelligenceorganisatie, de tactische opsporingsteams en het OM wat de meerwaarde van de proeftuinwerkwijze en de FI-rapporten per casus voor hen betekende, liet zien dat er in absolute zin voor alle partijen meerwaarde was, echter wel dat de uitkomsten per specifieke casus kunnen verschillen per partij.

In de ene casus leverde het FI-rapport meerwaarde op voor de intelligenceorganisatie, terwijl het voor het tactisch onderzoeksteams en de bewijswaarde voor het OM niet of nauwelijks bijdroeg aan de al bestaande bewijsvoering. In het andere geval werd het fenomeenbeeld op synthetische drugs niet of nauwelijks verrijkt, maar was het FI-rapport voor het bewijsvoering en uiteindelijke veroordeling doorslaggevend. In onderstaande tabel is de mate van succes per zaak (succesvol, geen meerwaarde of nog onbekend) afgezet tegen de betrokken partijen. Uit de tabel komt naar voren dat de DRIO is 50% van de proeftuinzaken als succesvol bestempelde. De tactische opsporing beoordeelde 72% van de zaken als succesvol en het OM 50%.

	DRIO	TACTIEK	OM
NERTS21	Succesvol	Succesvol	Succesvol
GEKKO	Succesvol	Succesvol	Succesvol
DECEPTION	Succesvol	Geen meerwaarde	Geen meerwaarde
ELECTRA22	Geen meerwaarde	Geen meerwaarde	Geen meerwaarde
Nijmegen	Geen meerwaarde	Geen meerwaarde	Geen meerwaarde
CALDERA	Succesvol	Succesvol	Succesvol
SYRAH	Succesvol	Succesvol	Succesvol
KARWIJ	Succesvol	Succesvol	Onbekend
SAMBA	Geen meerwaarde	Geen meerwaarde	Geen meerwaarde
SOURCY	Geen meerwaarde	Succesvol	Succesvol
ASTER23	Geen meerwaarde	Succesvol	Onbekend
DEPOT23	Geen meerwaarde	Succesvol	Succesvol
MEES23	Geen meerwaarde	Succesvol	Onbekend
VECHT23	Succesvol	Succesvol	Succesvol
PICTURE	Geen meerwaarde	Succesvol	Geen meerwaarde
VIRTON	Geen meerwaarde	Succesvol	Succesvol
HERMELIJN	Succesvol	Onbekend	Onbekend
WOLF23	Succesvol	Succesvol	Succesvol

Figuur 19

Tabel met hierin de meerwaarde voor de betrokken partijen per proeftuinzaak. De reden dan sommige zaken door tactiek en OM als onbekend worden beoordeeld komt omdat deze zaken veelal nog in behandeling zijn. Een uitgebreid beeld per casus is opgenomen in bijlage 6.3.

De tabel in figuur 19 geeft weer dat de betrokken partijen in minimaal de helft van de proeftuinzaken de proeftuinwerkwijze als succesvol beoordeelde. Voor de tactiek was dit zelf 72%. Dit is een belangrijk resultaat omdat de betrokken partijen de uiteindelijke ontvangers waren van de FI-producten. De DRIO gaf aan dat de zaken die zij als beoordeelde als 'geen meerwaarde', dit niet zozeer aan de proeftuinwerkwijze lag, maar aan het feit dat er vooraf al veel bekend was in die zaken. De proeftuin leverde dan geen meerwaarde. Zij gaven hierbij ook aan dat daarom in de toekomst vooraf kan worden afgestemd of uitgebreid sporenonderzoek door FO in een specifieke casus noodzakelijk is of niet. Met andere woorden, net als in de paragrafen 3.3.4 en 3.3.5 al naar voren kwam, is de afstemming van groot belang. En ook hierbij kunnen de proeftuin resultaten weer als leidraad dienen.

04

Tactiek, DRIO en OM
krijgen de baten

Na deze achttien inzetten hebben bovenstaande resultaten en bevindingen in sterke mate bijgedragen aan een beter zicht op criminele samenwerkingsverbanden in de (synthetische) drugs-industrie, in ieder geval in de ogen van de intelligenceorganisatie en de tactiek van de politie, maar ook zeker bij het OM Oost-Nederland.

Hierna enkele quotes van betrokkenen over de proeftuin Syndru.

Tactiek

Quotes van de onderzoeksleiders/coördinatoren ondermijning van de proeftuin instappen van de DR Gelderland en DRR Oost Nederland:

“Het leverde een aanzienlijke besparing op in de tactische capaciteit”.

“In één van de casussen van deze proeftuin, hebben we samen met collega’s van de Districtsrecherche enkele dagen na de inval op een productielocatie een aantal zaken uitgelopen: buurtonderzoek, camera’s, verhoor eigenaar en eerste bevindingen vanaf de plaats delict.

Uit dat tactisch onderzoek kwamen geen concrete aanwijzingen over strafbare betrokkenheid van personen in deze productielocatie. Daarom is het verdere opsporingsonderzoek geparkeerd, in afwachting van de resultaten vanuit het forensisch proeftuinonderzoek.

Uit de onderzoeksresultaten vanuit de proeftuin Syndru kwamen meerdere, nog niet eerder bekende personen naar voren (waarvan één persoon zelfs met 10 DNA hits). Dat is de input waarbij we vervolgens met een geplande actieweek met aanhoudingen, doorzoekingen, verhoren en voorgeleiding (vermoedelijk op einddossier) de zaak kunnen afronden. Het leverde een aanzienlijk besparing op in de tactische capaciteit. In deze casus wordt overigens ook nog samenwerking met een andere eenheid gezocht i.v.m. raakvlakken in het onderzoek. Dit is de grote meerwaarde van de proeftuinwerkwijze.”

“Op 15 juli werd in Velddriel een zeer groot drugslab opgerold. Dat kon door de gecoördineerde aanpak syndru en proeftuin Syndru tussen intelligence, tactiek, specialisten en het Openbaar Ministerie.

Snel schakelen en samenwerken bleek doorslaggevend. ‘Met het oprollen van dit drugslab kunnen we verdere criminele activiteiten zoals de productie van drugs en het dumpen van drugsafval voorkomen’, aldus de strategisch financieel specialist bij de Specialistische opsporing van de DRR.

“**De proeftuin heeft ervoor gezorgd** dat we in diverse onderzoeken, waaronder onderzoek Sourcy, verdachten die aangehouden werden buiten het drugslab, op de plaats delict [in het lab] konden brengen. **Ook bleek uit het onderzoeksresultaat** van de proeftuin dat bijvoorbeeld een verdachte in weer een ander onderzoek, Caldera, naast de aanwezigheid van sporen in het lab, een faciliterende rol aangemeten kon worden

“**De proeftuin FO heeft ons veel gebracht,** niet alleen als een betrouwbare partner in de strijd tegen de criminaliteit rondom de productie van synthetische drugs maar ook in het verlengde daarvan met hele mooie aanvullende resultaten! Door deze resultaten, die bijzonder snel geleverd werden middels een heldere rapportage, was vaak een extra inspanning aan onze kant niet nodig. Dit alles heeft ons **aanzienlijk minder tijd/capaciteit en energie aan gekost**, dus ook gemeenschapsgeld. De FO-proeftuin is onze optiek een goede investering gebleken, niet alleen vanuit de resultaten maar ook vanuit het compleet maken van het landelijke informatiebeeld.”

“**De proeftuin geeft sneller inzicht in het criminele netwerk** rondom de productie van synthetische drugs en daarmee openingen voor een gerichtere interventie”

“Door de proeftuin met meerdere positieve DNA-matches als resultaat, **kan bespaard worden op overige politie inzet, waaronder** inzet op netwerkmeting, opmaken van de BOB aanvragen m.b.t. de netwerkmeting en de analyse van de resultaten. Door inzet proeftuin en aantreffen van groot aantal DNA-matches is **de kans op een sepot minder groot.** Bij een sepot zijn alle ingezette middelen kosten.”

“Het hoge aantal DNA-hits geeft een goed Intel-beeld. Door de matches te gebruiken voor nieuw op te starten onderzoek op bv één van deze verdachten, kan worden **bespaard op politie-inzet** van bijvoorbeeld observatie en tappen.”

DRIO

“Op basis van de 5 besproken casussen in relatie tot het syndru-beeld kan geconcludeerd worden dat **de proeftuin en haar FI-rapporten van zeer grote waarde zijn voor het syndru-beeld ON.** Weliswaar lopen ‘praktisch gemak’ (overzicht van lab-beschrijvingen en de linken met andere productielocaties) en ‘puur forensische meerwaarde’ (DNA-profielclusters en gedetailleerde beschrijving van sporenafname om rol te duiden) vaak door elkaar heen, dat neemt niet weg dat op lab-analytisch niveau **de FI-rapporten gerust gerekend kunnen worden tot de belangrijkste informatiebronnen in de beeldopbouw.** De inspanningen aan FI-zijde zouden een betere ondersteuning (wisselwerking) vanuit het syndru-beeld verdienen.”

“Vanuit de proeftuin Syndru worden er forensische informatieproducten aangeleverd die voor mij goud waard zijn en hiermee is het project voor mij al geslaagd!” - Strategisch analist thema syndru DRIO Oost-Nederland -

Het Openbaar Ministerie

“Door deze successen gaat mijn opsporingshart harder kloppen” - Coördinerend Officier van Justitie syndru – Arrondissementsparket Oost-Nederland -

“Direct na de eerste instappen werd ik al enthousiast; wat er al een schat aan informatie beschikbaar komt vanuit deze proeftuin! Je merkt dat het zogenaamde ‘informatie gestuurde forensische sporenonderzoek zijn vruchten afwerpt: meer subjecten in beeld, een veel beter beeld over de verschillende rollen, maar vooral personen die wij eerder nog niet hadden gezien en zonder deze aanpak ook niet waren tegengekomen. Hiermee ontstaat een beter beeld van criminele samenwerkingsverbanden in deze criminaliteit. Daarnaast zie ik als grote meerwaarde dat er een veel betere verbinding is tussen de verschillende politieonderdelen en het Openbaar Ministerie: een nog betere samenwerking én meer relevante informatie delen met elkaar.”

- Coördinerend Syndru Zaakofficier van het AP Oost Nederland (Instap ‘Syrah’) -

*“Beste allemaal. Even een mooi bericht zo voor de meivakantie begint. Hieronder de terugkoppeling van de vonnissen uit onderzoek Syrah; het drugslab in Velddriël. Prima uitkomsten op meerdere vlakken: dikke veroordelingen en toewijzing van de ontneming. Meest belangrijke voor de proeftuin: de veroordeling van de verdachten V en H **was er zonder de proeftuin niet gekomen, want het DNA-bewijs was voor veel verdachten doorslaggevend.** In plaats van 2 verdachten dus 4 verdachten; en dat scheelt fors; onder meer V kwam al vaker voor in onderzoeken maar krijgen we nergens goed bij. Deze ronde dus wel. Verder: de maatregel kostenverhaal is toegewezen (eerste keer in Nederland?): de verdachten zijn veroordeeld (elk voor hun aandeel) in de kosten van het opruimen van het lab. Ook niet te zuinige bedragen. Er ligt wat beslag dus we hopen ook daadwerkelijk wat binnen te gaan halen. Met vriendelijke groet”*

- Coördinerend Syndru Zaakofficier van het AP Oost Nederland -

Strafoplegging

- Hoofdverdachte: 5,5 jaar (conform eis)
  - Verdachte 1: 4 jaar (5 jaar geëist)
  - Verdachte 2: 4 jaar (conform eis)
  - Verdachte 3: 3,5 jaar waarvan 2 jaar voorwaardelijk (3,5 jaar geëist)
- Maatregel kostenverhaal: totaal 80K

Ontneming: Hoofdverdachte, verdachte 1 en verdachte 2: € 657.000 elk = € 1,97 miljoen

05

Conclusie en aanbevelingen

In de proeftuin zijn een aantal dingen beproefd, waaronder intelligencegestuurd forensisch sporenonderzoek, een ruimere inzet van DNA-sporen en de introductie van een FI-rapport waarin het volledige sporenonderzoek werd geanalyseerd en geduid. Het doel was om hiermee het syndru-beeld van Oost-Nederland te voeden en te versterken.

De proeftuinwerkwijze heeft gezorgd voor een groter en gevarieerder aantal sporen wat weer leidde tot een groter aantal opnames in databanken en identificaties met bekende maar vooral ook nieuwe personen. Op deze manier kregen we zicht op diverse, vaak cruciale, rollen in het productieproces. Dit geeft aan dat het intelligencegestuurd forensisch onderzoek meerwaarde heeft. Het geeft veel meer inzicht in de personen die aanwezig zijn op een productielocatie en wat hun vermoedelijke rollen zijn. Hierdoor kan meer overzicht, inzicht en doorzicht worden gegenereerd in de criminele samenwerkingsverbanden in de drugsindustrie.

Ook voor de bewijsvoering is deze werkwijze van onschatbare waarde. Het leidde namelijk tot meer bewijs, waardoor meer verdachten konden worden veroordeeld tot vaak zwaardere straffen. Ook nam het aantal en de hoogte van ontnemingen en opgelegd kostenverhaal toe.

Ook voor het forensisch sporenonderzoek zijn lessen te leren uit de proeftuinwerkwijze. Niet de traditionele sporen maar juist de andere categorieën sporen zouden meer aandacht behoeven, omdat ze kunnen leiden tot een andere roltoekenning en personen die nog niet in beeld zijn. Hoewel deze categorieën weliswaar minder bruikbaar zijn kan het afhankelijk van de specifieke casus relevant zijn om deze toch veilig te

stellen en in te sturen. Daarom zou breed en gevarieerd sporenonderzoek de standaard moeten zijn. Wanneer er afwegingen moeten worden gemaakt in het veiligstellen of insturen van sporen kunnen de resultaten van de proeftuin gebruikt worden als hulpmiddel:

- Sporen uit de categorieën levensmiddelen en beschermingsmiddelen hebben weinig waarde als het gaat om roltoekenning. Deze categorieën leveren meestal informatie op over de rol van kok;
- Sporen uit de categorieën hardware en gereedschap kunnen informatie leveren over twee interessante rollen: de leverancier van de hardware en de opbouwer van de productieplaats;
- Sporen uit de categorieën constructie en verpakkingsmateriaal kunnen informatie leveren over de rol van coördinator. De coördinator is interessant vanwege zijn positie tussen de opdrachtgevers en uitvoerders;
- De productie- en opslagruimte en in mindere mate de leefruimte zijn relevante ruimtes om forensisch sporen veilig te stellen. Hier zijn diverse rollen terug te vinden en in de leefruimte werden relatief veel onbekende personen gevonden;

- De slaapruijnte heeft minder toegevoegde waarde omdat hier vooral de kok werd aangetroffen welke ook in de overige ruimtes werd aangetroffen.

Tot slot is een belangrijke constatering is dat de deelnemende partijen elkaar veel beter zijn gaan vinden, elkaar eerder informeren, elkaars taal beter zijn gaan begrijpen en zich veel meer samenwerkingsgericht opstellen tegenover de aan te pakken criminele samenwerkingsverbanden. Dit betekent ook dat er voortdurende aandacht moet worden gegeven aan coördinatie op de inzet op de pd, aanrijtijden, werken op de pd, uitwisseling van informatie, sporen en het verwerken en gebruiken van resultaten.

Hieruit komende volgende **aanbevelingen**:

- Het borgen en doorontwikkelen van de proeftuin-werkwijze binnen de opsporingsketen verdient alle aandacht en vraagt om een nieuwe opdracht om dit te verkennen;
- De taakkaart FO kan ook na de proeftuin gebruikt worden als handvat voor een breed, gevarieerd en vooral intelligencegestuurd forensisch sporenonderzoek;
- Een breed en gevarieerd sporenonderzoek zou de standaard moeten zijn in syndru-zaken. Vervolgens kan op basis van de casus worden gekeken in welke rollen men geïnteresseerd is en wat er nodig is qua bewijs om de zaak rond te krijgen;
- In afstemming met de intelligenceorganisatie en tactische opsporing kunnen slimme keuzes worden gemaakt met betrekking tot het insturen van sporen, afhankelijk van de informatie waarin men geïnteresseerd. De resultaten van de proeftuin kunnen gebruikt worden bij deze keuzes;
- Het FI-rapport moet door FI als standaard-product worden opgesteld voor de intelligence-organisatie en tactiek. In dit rapport moeten in ieder geval de roltoekenningen en DNA-profielclusters aan bod komen.
- De coördinatie op de inzet op de pd, aanrijtijden, werken op de pd, uitwisseling van informatie, sporen en het verwerken en gebruiken van resultaten organisatorisch borgen.

Hoe verder na de proeftuin syndru?

Het borgen en door ontwikkelen van deze werkwijze binnen de opsporingsketen verdient alle aandacht en vraagt om een nieuwe opdracht om dit te verkennen, te concretiseren en te implementeren, waarbij de nadruk zal komen te liggen op de organisatievorm.

Als de nieuwe opdracht voor het verkennen van een implementatie- en organisatievorm gaat worden uitgevoerd zullen er uitgangspunten, randvoorwaarden, lessons learned en kostenindicaties een rol gaan spelen.

Tot slot

De eindrapportage laat zien dat de gekozen werkwijze van de proeftuin het in de paragraaf 'De proeftuin' (pagina 18) beoogde resultaat oplevert. De 'opbrengst' van de 18 inzetten in de productielocaties van synthetische drugs zijn hiervoor het bewijs. Er is een veel beter beeld verkregen van de criminele samenwerkingsverbanden in de synthetische drugsindustrie. Daarnaast plukten alle deelnemers afgelopen periode de vruchten van de vernieuwende samenwerking in de keten. Denk hierbij niet alleen aan het verkregen synergetisch effect in de verbeterde samenwerking in de opsporingsketen, maar ook het verkorten van de doorlooptijden en de doorgevoerde procesverbeteringen. Ook de maatschappelijke impact bleek groot. Met deze ervaringen heeft de proeftuin met veel enthousiasme de laatste fase van dit traject afgesloten en hebben die deze eindrapportage zodanig onderbouwd dat landelijke vervolgstappen kunnen worden genomen.

06

Bijlagen

- 1 Taakkaart**
- 2 Tabellen effectmeting**
- 3 Meerwaarde analyse**

1 Taakkaart

Taakkaart FO

Taakkaart FO

Uitgangspunt is relevante sporen verzamelen die interessant zijn voor zowel bewijs als intelligence, met daarbij aandacht voor de verschillende rollen op een syndru lab locatie

!!LET OP!!

- Denk aan de verschillende rollen
- Denk naar de bewijswaardige sporen ook aan de **intelwaardige** sporen
- Denk aan het doen van sporenonderzoek in de verschillende ruimtes (niet enkel de productieruimte)
- Vastlegging is van groot belang (indien mogelijk met een panoscan)
- Maak gebruik van de expertise van de LFO en zoek de samenwerking

De focus ligt op identificerende sporen (DNA/ dacty), maar indien aanwezig zijn sporen met een koppelwaarde zoals werktuigsporen ook zeer interessant. Het is daarom van belang om deze altijd veilig te stellen. Deze sporen kunnen dan op een later moment in overleg met FI geprioriteerd worden. Voor de identificerende sporen geldt dat er vanuit de proeftuin interesse is in een viertal rollen. Dit zijn de kok, opbouwer van het lab, leverancier van de hardware en coördinator op het lab. Hierna volgen wat aandachtspunten bij deze rollen.

Rol van kok

- Is gedurende langere tijd aanwezig in het lab.
- Maakt gebruik van beschermende middelen.
- Komt in contact met de bedieningselementen van hardware en chemicaliën.
- Maakt gebruik van diverse ruimtes op de lab locatie.

Rol van opbouwer van het lab

- Is voordat het productieproces begint aanwezig op de lab locatie.
- Is mogelijk verantwoordelijk voor de opbouw van verschillende lab locaties.
- Plaatsen van gipsplaten, deuren, afzuiging, electriciteit en stromend water.
- Maakt daarbij gebruik van eigen werktuigen.
- Maakt gebruik van de productieruimte en toegangsruimte (hal).

Rol van leverancier van de hardware

- Is mogelijk verantwoordelijk voor het leveren van hardware aan verschillende lab locaties.
- Laat sporen aan de binnenzijde van de hardware achter.
- Aandacht voor elektrische aansluiting op de hardware, schakelkast, roerwerken en sporen aan de binnenzijde van dubbele wanden.
- Aandacht voor werktuigsporen en samenwerking met de LFO.
- Niet aanwezig geweest op de lab locatie

Rol van coördinator

- Verschillende taken zoals aanwezigheid bij de opbouw en uitvoering van het productieproces, aanvoer van chemicaliën en afvoer van eindproduct.
- Geen langdurig verblijf maar sporadisch bezoeken.
- Maakt mogelijk gebruik van een voertuig welke in de omgeving geparkeerd staat.
- Bevindt zich tussen de uitvoerders en de opdrachtgevers.
- Maakt gebruik van de toegangsruimte (hal), productieruimte, opslagruimte en eventueel een kantoorruimte.

2 Tabellen effectmeting

>> Behorende bij paragraaf Sporenbeeld, pagina 26

	Totaal aantal sporen	Ingestuurd sporen	DNA-sporen	Dacty-sporen	Bruikbare sporen	Opname databanken	Identificaties personen
Proeftuin	1763	1229 (70%)	1131 (92%)	98 (8%)	669 (55%)	126 (10%)	548 (45%)
Gemiddeld (per zaak)	98	68	63	5,4	37	7	30
Referentie	1079	659 (61%)	533 (81%)	126 (19%)	389 (59%)	124 (19%)	293 (44%)
Gemiddeld (per zaak)	23	14	11	2,7	8	2,6	6

Tabel 20
De cijfers van het sporenbeeld.

>> Behorende bij paragraaf Categorie sporen, pagina 30

	Ingestuurd	Ingestuurd en bruikbaar	Identificaties personen	Onbekende personen
PROEFTUIN	1229	669	546	119
Levensmiddelen	272	206	178	28
Beschermingsmiddelen	231	202	177	25
Hardware	167	56	41	15
Gereedschap	133	52	38	14
Constructie	119	25	18	7
Chemicaliën	59	12	9	3
Verpakkingsmateriaal	37	11	8	3
Overig	211	105	79	24
REFERENTIE	659	388	291	97
Beschermingsmiddelen	306	218	173	45
Levensmiddelen	127	93	69	24
Gereedschap	38	8	7	1
Verpakkingsmateriaal	35	13	11	2
Constructie	16	0	0	0
Hardware	12	3	0	3
Chemicaliën	7	3	3	0
Overig	117	50	28	22

Tabel 21
Tabel met hierin de categorieën sporen afgezet tegen de bruikbaarheid.

Toelichting op de categorieën

- onder beschermingsmiddelen vallen bijvoorbeeld handschoenen, mondmaskers etc.;
- onder chemicaliën vallen jerrycans, vaten etc.;
- onder de categorie constructie vallen bijvoorbeeld kabelbinders, afzuiging, meterkast etc.;
- onder hardware vallen ketels en glaswerk, onder levensmiddelen vallen blikjes, flesjes, peuken etc.;
- onder verpakkingsmateriaal vallen bijvoorbeeld zakken, sealbags, bigshoppers etc.;
- de categorie gereedschap spreekt voor zich.

2 Tabellen effectmeting

>> Behorende bij paragraaf Ruimtes, pagina 26

	Ingestuurd	Ingestuurd en bruikbaar	Identificaties personen	Onbekende personen
TOTAAL PROEFTUIN	1229	669	546	119
Productieruimte	634	304	247	57
Opslagruimte	119	82	67	15
Leefruimte	132	85	66	19
Slaapruimte	76	66	56	10
Overig	281	145	125	18

Figuur 22
Tabel met hierin het sporenbeeld afgezet tegen de ruimtes.

3 Meerwaarde analyse

PROEFTUINZAAK

NERTS21

Productielocatie amfetamine in Den Ham.
14-12-2021. Op 4 personen DNA-hit.

GEKKO

Productielocatie amfetamine in Lunteren.
19-12-2021. Op 4 personen DNA-hit.

DECEPTION

Productielocatie MDMA in Wijchen.
Proeftuinwerkwijze niet gevolgd. 18-01-2022. Op 2 personen DNA-hit

ELECTRA22

Reeds ontmantelde productielocatie in Ambt Delden.
Zaak was niet proeftuinwaardig. 01-02-2022. Op 5 personen DNA-hit.
Productielocatie (met)amfetamine in Nijmegen.
Zaak was niet proeftuinwaardig.
04-02-2022. 8 x DNA-hit.

CALDERA

Productielocatie en opslag van metamfetamine in Arnhem.
28-6-2022. Op 11 personen DNA-hit.

SYRAH

Productielocatie amfetamine in Velddriel.
15-07-2022. Op 5 personen DNA-hit.

KARWIJ

Productielocatie amfetamine in Olst.
28-08-2022. Op 9 personen DNA-hit.

DRIO

50% succesvol, 50% geen meerwaarde

Succesvol: goede aansturing vanuit FO/CPDU. FI analyse zeer waardevol voor het intelbeeld. 2 x DNA-hit met zaak uit andere eenheden.

Succesvol: middels een ondermijningsconsult is vanuit het syndrubeeld actief getracht te sturen op deze casus. Was dus al relatief veel over bekend voorafgaand aan instap. Omdat in elke ruimte sporen zijn veiliggesteld kon in combinatie met de FI analyse waardevolle info worden toegevoegd aan het intelbeeld.

Succesvol: ondanks dat er forensisch meer viel te halen wordt de FI analyse wel als waardevol beschouwd voor het intelbeeld. Met name vanwege info uit de rest van het land welke in de FI rapportage wordt meegenomen.

Geen meerwaarde

Betrof een mestkelder: het lab was al ontruimd. Veel sporen maar allemaal niet geschikt.

Geen meerwaarde

Betrof een lab in een woning; hobbyist. Niet interessant voor het beeld.

Succesvol: Ook hier geldt weer dat een roluiding als coördinator en linken met een andere locatie (Nijkerk) interessant zijn voor het syndrubeeld.

Succesvol: breder gekeken; meerdere ruimtes waar sporen zijn veiliggesteld – ook veel sporen en resultaten. FI analyse wordt als waardevol ervaren omdat het de DRIO informatie geeft die zij normaliter niet krijgen. Ook is de Intelmatige ‘Belg’ in de proeftuin via DNA-hit geïdentificeerd. Ook links met andere zaken vanuit de DNA-hits.

Succesvol: heel veel sporen, (veel DNA, en heel breed alle ruimtes onderzocht. Nieuwe subjecten in beeld gekomen die door de FI analyse beter worden geduid.

TACTIEK

72% succesvol, 22% geen meerwaarde, 5% onbekend

Succesvol: DNA-match op superlaborant in deze zaak. Die werd ook gematched aan een 1.5 jaar lopend syndru onderzoek van Zeeland-West-Brabant, waar deze nog onbekend was en een team van meerdere rechercheurs naarstig naar deze onbekende verdachte op zoek was. 1x DNA-hit met een hvc spoor van een zaak in 2006 in Den Bosch. 1 x DNA-hit met een hvc spoor van een zaak in Maastricht.

Succesvol: de 4 verdachten zijn op meerdere sporen gematched met de productieplaats en op zodanige items (al dan niet voor productie essentiële voorwerpen zoals jerrycans, vultrechters, hengel shopper, blikjes, medicatiestrip, volgelaatsmaskers en mondmaskers) en plaatsen dat dit te relateren is aan de productie(plaats) van synthetische drugs. Dit heeft waarde aan de bewijsvoering gegeven voor het dossier.

Geen meerwaarde

Geen meerwaarde

Geen meerwaarde

Succesvol: door proeftuin met meerdere positieve DNA matches als resultaat kan bespaart worden op overige politie inzet waaronder inzet op netwerkmeting, opmaken van de BOB aanvragen m.b.t. de netwerkmeting en de analyse van de resultaten. Door inzet proeftuin en aantreffen van groot aantal DNA matches is de kans op een sepot minder groot. Bij een sepot zijn alle ingezette middelen kosten. Door de matches te gebruiken voor nieuw op te starten onderzoek op bv één van deze verdachten kan worden bespaart op politieinzet van bv observatie en tappen. De proeftuin heeft ervoor gezorgd dat we in diverse onderzoeken, verdachten die aangehouden werden buiten het drugslab op de plaats delict [in het lab] konden brengen. Ook bleek uit het onderzoeksresultaat van de proeftuin dat bv een verdachte in het onderzoek Caldera naast de aanwezigheid van sporen in het lab een faciliterende rol aangemeten kon worden. Door het veelvoud van matches is het verweer, verplaatsbaar DNA, moeilijker vol te houden.

Succesvol: De proeftuin FO heeft ons veel gebracht, niet alleen als een betrouwbare partner in de strijd tegen de criminaliteit rondom de productie van synthetische drugs maar ook in het verlengde daarvan met hele mooie aanvullende resultaten! Door deze resultaten, die bijzonder snel geleverd werden middels een heldere rapportage, was vaak een extra inspanning aan onze kant niet nodig. Dit alles heeft ons aanzienlijk minder tijd/capaciteit en energie aan gekost, dus ook gemeenschapsgeld. De FO proeftuin is onze optie een goede investering gebleken, niet alleen vanuit de resultaten maar ook vanuit het compleet maken van het landelijke informatiebeeld. Bekende en onbekende verdachten worden met meerdere DNA-hits gerelateerd aan deze pd. Vanuit DNA-hits vanuit deze zaak met andere zaken kon o.a. eenheid Midden-Nederland verder met hun onderzoek.

Succesvol: De proeftuin geeft in deze vooral rest info op grond van DNA-hits van verdachten die vooralsnog niet worden vervolgd. Maar waar het wel interessant is om een vervolgonderzoek op in te stellen. Meerdere DNA-hits, waarbij vier bekende personen die al in databank zaten. 7 bekende verdachten en 2 onbekende verdachten die met DNA-hits wel zijn te relateren aan de productie(plaats) van synthetische drugs met hun sporen verschillende soorten items en plekken.

OM

50% succesvol, 28% geen meerwaarde, 22% onbekend

Succesvol: 6 verdachten, 4 x sepot, 2 x dagvaarding, 1 x veroordeling VE (DNA-hit) tot 7 jaar en ontneming €82k, 1 x VE nog op zitting van 9-10-23.

Succesvol: 4 verdachten, 1x sepot, 3 x dagvaarding, 3 x vrijspraak, 1 x veroordeling VE tot 50 mnd + €60k geldboete. Afgedaan.

Geen meerwaarde
2 x verdachten, 1 x dagvaarding, 1 x vrijspraak.
Afgedaan.

Geen meerwaarde
9 x verdachten, 2 x sepot, 4 x dagvaarding.
Geen veroordelingen.

Geen meerwaarde
2 x verdachten, 2 x dagvaarding, 1 x vrijspraak,
1 x veroordeling tot 24 maanden.
Afgedaan.

Succesvol: 12 verdachten, 4 x sepot, 5 x dagvaarding.

Deze zaak is reeds op zitting geweest, uitspraak op 5 oktober. In de zaak geldt dat de proeftuin, vanwege de hoeveelheid sporen die we mochten insturen, er voor hebben gezorgd dat we ook matches krijgen op mensen die niet daadwerkelijk 'koken', maar wel andere belangrijke taken uitvoeren. Ook van hen zagen we dan enkele matches terug in het lab. Waardoor de link goed kon worden gelegd.

Bijvoorbeeld: iemand die voorraad aanlevert en vervolgens zijn DNA op blikje sinas in lab. Je treft hem met de een lege pallet en verdachte omstandigheden in telefoon. Verdachte ontken. Maar dan tref je ook zijn DNA in het lab. Wat maakt dat je een ronde zaak hebt.

Succesvol: 5 verdachten, 4 x dagvaarding, 4 x veroordeling tot resp. 2, 4, 4, en 5 jaar, kostenverhaal resp. €10k, €20k, €20k en €30k, ontneming resp. €3k, €650k, €650k en €650k.

In beide zaken ziet de meerwaarde van de proeftuin vooral op de veelvoud/hoeveelheid van sporen en de diversiteit en op specifieke voorwerpen/goederen vergeleken met de regulier FO inzet bij labs. Zowel in Syrah als Sourcy heeft dat geleid tot de aanhouding en vervolging van meer verdachten. Bij Syrah zijn 2 verdachten op de pd aangehouden en 2 daarbuiten mede dankzij de sporen die zijn aangetroffen (hits). De inzet van de proeftuin heeft dus geleid tot meer verdachten. In de vonnissen neemt de rechtbank dit ook mee en stelt dat mede door DNA hits op specifieke voorwerpen/goederen (zoals bijv. draaiknop van gastoevoer lasapparaat, of kraanhandels op drukketel) de actieve en directe betrokkenheid van verdachten bij het productieproces is bewezen en het onaannemelijk is dat verdachte daar sporadisch is geweest bijv. in het kader van schoonmaakwerkzaamheden. In Syrah is ook de Maatregel Kostenverhaal succesvol opgelegd (totaal 80.000 euro) en kon - doordat de proeftuin meer verdachten inzichtelijk maakte - dit op meerdere verdachten worden verhaald. Afgedaan.

Nog onbekend

7 verdachten, 2 x dagvaarding, nog geen uitslagen. Deze zaak staat 12 oktober op zitting. De proeftuin geeft in deze vooral rest info: DNA van verdachten die we niet vervolgen. Maar waar het wel interessant is om een vervolgonderzoek op in te stellen.

3 Meerwaarde analyse

PROEFTUINZAAK

SAMBA

Productielocatie amfetamine in 's Heerenberg.
Proeftuinwerkwijze niet gevolgd. 17-09-2022. Op 1 persoon DNA-hit.

SOURCY

productielocatie amfetamine in Nijkerk.
10-10-2022. Op 8 personen DNA-hit.

ASTER23

Productielocatie van precursoren in Didam.
10-01-2023. Op 10 personen DNA-hit.

DEPOT23

Productielocatie MDMA in Overasselt.
31-01-2023. Op 3 personen DNA-hit.

DRIO

50% succesvol, 50% geen meerwaarde

Geen meerwaarde

Lab in opbouw en daarom besloten om geen sporen veilig te stellen;
inzetcoördinatie heeft gefaald.

Geen meerwaarde: qua analyse interessant; qua FO niet; bekende verdachten al
aangehouden op de dag zelf.

Geen meerwaarde

Al veel bekend via CAT (crypto)

Geen meerwaarde

Al veel bekend via CAT (crypto).

TACTIEK

72% succesvol, 22% geen meerwaarde, 5% onbekend

Geen meerwaarde

Tactisch heeft SAMBA geen zicht gegeven op relevante/interessante subjecten. Er is wel een drietal subjecten waar je verder mee zou kunnen maar dat heeft men in SAMBA (obv ook het syndrubeeld terecht) niet van belang geacht

Succesvol: Van alle verdachten is DNA afgenomen, gematched op de pd en in de meeste gevallen konden worden gerelateerd aan het productieproces. In de rechtbank hebben de DNA hits in het productieproces hebben de doorslag gegeven. DNA kwam na afname ook hits met verschillende drugs gerelateerde strafbare feiten waaronder drugsdumpingen in Midden Nederland. Verdachten zijn veroordeeld voor gemiddeld 4,5 jaar. Door proeftuin met meerdere positieve DNA matches als resultaat kan bespaart worden op overige politie inzet waaronder inzet op netwerkmeting, opmaken van de BOB aanvragen m.b.t. de netwerkmeting en de analyse van de resultaten. Door inzet proeftuin en aantreffen van groot aantal DNA matches is de kans op een sepot minder groot. Bij een sepot zijn alle ingezette middelen kosten. De proeftuin heeft ervoor gezorgd dat we in diverse onderzoeken, waaronder onderzoek Sourcy, verdachten die aangehouden werden buiten het drugslab op de plaats delict [in het lab] konden brengen. Door de matches te gebruiken voor nieuw op te starten onderzoek op bv één van deze verdachten kan worden bespaart op politieinzet van bv observatie en tappen.

Succesvol: Er liep al een tactisch onderzoek op in combinatie met PICTURE, maar n.a.v. een melding over stankoverlast is deze voortijdig geklapt. Gedifferentieerde sporen leveren op 10 personen een DNA-hit. Deze sporen hebben een bijdrage geleverd aan de bewijsvoering in het onderzoek van PICTURE. De proeftuin FO heeft ons veel gebracht, niet alleen als een betrouwbare partner in de strijd tegen de criminaliteit rondom de productie van synthetische drugs maar ook in het verlengde daarvan met hele mooie aanvullende resultaten! Door deze resultaten, die bijzonder snel geleverd werden middels een heldere rapportage, was vaak een extra inspanning aan onze kant niet nodig. Dit alles heeft ons aanzienlijk minder tijd/capaciteit en energie aan gekost, dus ook gemeenschapsgeld. De FO proeftuin is onze optiek een goede investering gebleken, niet alleen vanuit de resultaten maar ook vanuit het compleet maken van het landelijke informatiebeeld.

Succesvol: In totaal 5 persons of interest. Er zijn 4 verdachten waarvan er 3 ter plaatse zijn aangehouden. DNA-hits bij 3 verdachten zijn te relateren aan deze productie(plaats) van synthetische drugs. Een van hen was vooralsnog een onbekende man A en werd half jaar later n.a.v. een DNA-hit bij een andere zaak in een andere eenheid als bekende gematched. De proeftuin FO heeft ons veel gebracht, niet alleen als een betrouwbare partner in de strijd tegen de criminaliteit rondom de productie van synthetische drugs maar ook in het verlengde daarvan met hele mooie aanvullende resultaten! Door deze resultaten, die bijzonder snel geleverd werden middels een heldere rapportage, was vaak een extra inspanning aan onze kant niet nodig. Dit alles heeft ons aanzienlijk minder tijd/capaciteit en energie aan gekost, dus ook gemeenschapsgeld. De FO proeftuin is onze optiek een goede investering gebleken, niet alleen vanuit de resultaten maar ook vanuit het compleet maken van het landelijke informatiebeeld.

OM

50% succesvol, 28% geen meerwaarde, 22% onbekend

Geen meerwaarde

1 verdachte, voorlsnog geen verdere actie. Helaas geen matches met bij naam bekende verdachten.

Succesvol: 10 verdachten, 2 x sepot, 8 x dagvaarding, 8 x veroordelingen tot 30-54 maanden.

In beide zaken ziet de meerwaarde van de proeftuin vooral op de veelvoud/hoeveelheid van sporen en de diversiteit en op specifieke voorwerpen/goederen vergeleken met de regulier FO inzet bij labs. Zowel in Syrah als Sourcy heeft dat geleid tot de aanhouding en vervolging van meer verdachten. In Sourcy zijn 4 verdachten op de pd en 4 buiten de pd aangehouden. De inzet van de proeftuin heeft dus geleid tot meer verdachten. Door de combi van sporen/FO en tactisch bewijs konden deze verdachten ook terug op de pd worden gebracht. In de vonnissen neemt de rechtbank dit ook mee en stelt dat mede door DNA hits op specifieke voorwerpen/goederen (zoals bijv. draaiknop van gastoevoer lasapparaat, of kraanhandels op drukketel) de actieve en directe betrokkenheid van verdachten bij het productieproces is bewezen en het onaannemelijk is dat verdachte daar sporadisch is geweest bijv. in het kader van schoonmaakwerkzaamheden.

Onbekend

4 verdachten, 3 x dagvaarding, nog geen uitslagen.

Succesvol: 4 verdachten, nog geen uitslagen. Depot23 is volgens de zaaksOvJ wel al succesvol te noemen. Er was inderdaad al veel bekend (zoals DRIO) schrijft, maar door DNA hits is dat sterker geworden. M.n. voor collega's van het OM Zeeland-West-Brabant, die de hoofdverdachten vervolgen. Voor Oost-NL blijven alleen 2 medeplichtigen over, waarop geen DNA hits zijn.

3 Meerwaarde analyse

PROEFTUINZAAK

MEES23

Productielocatie amfetamine in Lunteren.
01-02-2023. Op 5 personen DNA hit.

VECHT23

Productielocatie amfetamine in Millingen aan de Rijn.
01-02-2023. Op 5 personen een DNA-hit.

PICTURE

Productielocaties en opslag van amfetamine en MDMA in Dodewaard.
03-02-2023. Op 6 personen DNA-hit.

VIRTON

Productielocatie metamfetamine in Wezep.
21-05-2023. Op 4 personen DNA-hit.

HERMELIJN

Productielocatie metamfetamine in Bruchterveld.
01-06-2023. Op 3 personen DNA-hit.

WOLF23

Productielocatie van precursoren in Rheden.
22-06-2023. Op 7 personen DNA-hit, waaronder een persoon uit Frankrijk.

DRIO

50% succesvol, 50% geen meerwaarde

Geen meerwaarde

FO en FI analyse leverde geen nieuwe verdachten of linken op.

Succesvol: nieuwe personen gevonden en roltoekenning als waardevol ervaren.

Geen meerwaarde: al veel informatie bekend via CAT (crypto)

Geen meerwaarde

Er werden n.l. ter plaatse 4 verdachten aangehouden, van wie referentiemateriaal volledig met het sporenbeeld overeenkwamen.

Succesvol: Nieuwe subjecten in beeld gekomen die door de FI analyse beter worden geduid.

Succesvol: nieuwe subjecten en waardevolle linken die gelegd worden binnen de FI analyse.

TACTIEK

72% succesvol, 22% geen meerwaarde, 5% onbekend

Succesvol: Dit onderzoek loopt. Van alle verdachten is referentiemateriaal afgenomen. Op 5 personen een DNA-hit, gerealiseerd aan de productie(plaats) synthetische drugs. Hierbij een DNA-hit op een een-eigige mannelijke tweeling, nader identificerend onderzoek vooralsnog te kostbaar. Verder meerdere DNA matches op meerdere bekende, reeds in de DNA databank voorkomende, verdachten en ook zijn profielen vastgesteld van nog onbekende verdachten. Genoeg voor nader onderzoek. Door proeftuin met meerdere positieve DNA matches als resultaat kan bespaart worden op overige politie inzet waaronder inzet op netwerkmeting, opmaken van de BOB aanvragen m.b.t. de netwerkmeting en de analyse van de resultaten. Door inzet proeftuin en aantreffen van groot aantal DNA matches is de kans op een sepot minder groot. Bij een sepot zijn alle ingezette middelen kosten. Door de matches te gebruiken voor nieuw op te starten onderzoek op bv één van deze verdachten kan worden bespaart op politieinzet van bv observatie en tappen.

Succesvol: DNA-hits van de 5 personen op meerdere items, vaste en verplaatsbare voorwerpen en te relateren aan de productie(plaats) van synthetische drugs. De proeftuin FO heeft ons veel gebracht, niet alleen als een betrouwbare partner in de strijd tegen de criminaliteit rondom de productie van synthetische drugs maar ook in het verlengde daarvan met hele mooie aanvullende resultaten! Door deze resultaten, die bijzonder snel geleverd werden middels een heldere rapportage, was vaak een extra inspanning aan onze kant niet nodig. Dit alles heeft ons aanzienlijk minder tijd/capaciteit en energie aan gekost, dus ook gemeenschapsgeld. De FO proeftuin is onze optiek een goede investering gebleken, niet alleen vanuit de resultaten maar ook vanuit het compleet maken van het landelijke informatiebeeld.

Succesvol: Vanuit een reeds lopend onderzoek (vanuit chatberichten) en dit onderzoek loopt nog. Meerdere DNA-hits van meerdere verdachten te relateren aan meerdere aan deze zaak gerelateerde productie(plaatsen).

Succesvol: Ook hier geldt: meerdere DNA-hits van de ter plaatse aangehouden verdachten in het synthetische drugs lab op meerdere aan productie te relateren beschermingsmiddelen en productiemiddelen, wat de zaak eenvoudiger maakt in het verhoor en sterker richting het bewijs naar verboden handelingen in het onderzoeksdossier.

Onbekend

Onderzoek loopt nog. Ook nog nader DNA-onderzoek bij Eurofins TMFI. Op de direct ingezonden sporen zijn meerdere DNA-hits van de ter plaatse aangehouden verdachten in het synthetische drugs lab op meerdere aan productie te relateren beschermingsmiddelen en productiemiddelen, wat de zaak eenvoudiger maakt in het verhoor en sterker richting het bewijs naar verboden handelingen in het onderzoeksdossier.

Succesvol: Meerdere DNA-hits van 7 personen in het synthetische drugs lab op meerdere aan productie te relateren beschermingsmiddelen en productiemiddelen, wat de zaak eenvoudiger maakt in het verhoor en sterker richting het bewijs naar verboden handelingen in het onderzoeksdossier. Door inzet proeftuin en aantreffen van groot aantal DNA matches is de kans op een sepot minder groot. Bij een sepot zijn alle ingezette middelen kosten. Door de matches te gebruiken voor nieuw op te starten onderzoek op bv één van deze verdachten kan worden bespaart op politieinzet van bv observatie en tappen en op overige politie inzet waaronder inzet op netwerkmeting, opmaken van de BOB aanvragen m.b.t. de netwerkmeting en de analyse van de resultaten.

OM

50% succesvol, 28% geen meerwaarde, 22% onbekend

Onbekend

9 verdachten, 1 x dagvaarding. staat 1 ve in oktober op zitting, rest moet nog een afdoeningsbeslissing krijgen dan wel gepland worden, nog geen uitslagen.

Succesvol: die inzet heeft er in Vecht23 tot geleid dat er DNA van één van de aangehouden verdachten op de installatie werd aangetroffen. Daarnaast werd er zoveel DNA van een – tot dat moment – onbekende dader aangetroffen, dat ook deze persoon buiten heterdaad is aangehouden en zal worden vervolgd. In hoeverre de FO-inzet andere info heeft opgeleverd is mij niet bekend.

Geen meerwaarde

Vanuit forensisch onderzoek geen aanvullende informatie.

Succesvol: DNA van verdachten in het lab, wat de zaak sterker maakt.

Onbekend

9 verdachten, 1 x dagvaarding, nog geen uitslagen.

Succesvol: Proeftuin heeft meerwaarde want geen heterdaad situatie.

‘Deze resultaten geven een ongekende bijdrage aan het criminaliteitsbeeld.’

Eindrapportage
**Proeftuin
Syndru**

Nederlands Forensisch Instituut
Ministerie van Justitie en Veiligheid

